

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
March 3, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVAS - MARCH 3, 1994

Nr. 43

Žinios iš Lietuvos - Elta

Opozicija: Nelegaliai pardavinėjamas valstybės turtas

Vilnius, kovo 2 d. (Elta) - Šiandien Seimo narys, Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius įprastinėje opozicijos spaudos konferencijoje teigė, kad po Seimo rinkimų praėjo 16 mėnesių, tačiau LDDP taip ir nepradėjo vykdyti savo pareigų.

Žmonių nepasitenkinimas pasiekė kritišką ribą, todėl 1994-1995 m. būklė turės pagerėti, kalbėjo G. Vagnorius. Jo nuomone, kol kas nėra jokios stabilizacijos, nes pramonės gamyba 1994 metų sausį, palyginti su 1993 pradžia, nusmuko 1,8 karto, o nuo Seimo rinkimų kritė net 2,5 kartų ir toliau kas mėnesį mažėja po 10%.

Gediminas Vagnorius teigė, kad dabartinė valdžia nelegaliai bando parduoti turto už 6-7 milijonų litų, o tai yra beveik tiek, kiek reikėtų perduoti Tautpaugam Bankui ir kitiems bankams gyventojų indėlius kompensuoti. Jis taip pat pažymėjo, kad pastaruoju metu tik vienas, kitas objektas parduodamas tarpininkaujant privatizavimo tarnyboms, tačiau ir šiuo atveju akcijos dažniausiai parduodamos išrinktiems, nors įstatymai tai draudžia.

Pasak jo, taip dabar parduodamas vyriausybės „Draugystės“ viešbučio 20% akcijų paketas, nesilūpant nei vienos akcijos viešai. Tokiu būdu vyriausybė numatanti perleisti Mažeikių valstybines įmones „Nafta“, „Lietuvos dujos“, „Naftotiekis“ ir net Ignalinos Atominę Elektrinę. „Asmenys, kurie, prisidengę privatizavimo įstatymu, įsigyja 20 procentų kontrolinį paketą, likusį turtą gali išvalstybinti savaime, nes įstatymai tai leidžia, o vyriausybė jau neturi teisės trukdyti“, pasakė jis.

G. Vagnorius pažymėjo, kad opozicija kaltinama nekonstruktivumu, tačiau gerai žinoma, kad pernai ji pateikė per 20 įstatymų ir nutarimų projektų aktualiais ekonomikos ir socialiniais klausimais.

Indėlius kompensuos iš valstybės biudžeto

Per šią dieną įvykusį uždara vyriausybės posėdį vyriausybės nariai apėvarstė, kaip turėtų būti gražinami Lietuvos gyventojams valstybiniai indėliai, likę buvusiose Rusijos „Vnešekonbanke“. Iš viso iš šio banko nepavyksta atgauti 6,64 milijono dolerių, o Lietuvoje yra 2,107 tokie indėlininkai, kurių pagrindinę dalį (701 indėlininkas) sudaro žmonės, „Vnešekonbanke“ pasidėję iki 500 dolerių. Atsižvelgdami į tai, kad derybos su Rusija dėl šių indėlių tebevyksta, vyriausybės nariai nutarė, kad nuo balandžio 1 dienos šie pinigai bus gražinami iš Lietuvos valstybės biudžeto vienkartinėmis išmokomis. Piguos galės atsiimti kiekvienas indėlininkas, bet ne daugiau kaip 500 dolerių.

Specialus fondas Visagino gyventojams

Uždarame vyriausybės posėdyje taip pat buvo svarstomas

Ignalinos rajone gyvenančių žmonių kaitos stabilizavimo klausimas. Kad būtų išvengta Ignalinos Atominės Elektrinės apsaugos juostoje esančių biudžetinių įstaigų darbuotojų kaitos, elektrinė kiekvieną mėnesį atskaitys po 500,000 litų į rėmimo fondą, kuris bus naudojamas socialinėms išmokoms, Visagino gyvenvietės socialinei infrastruktūrai plėtoti.

Lietuvos gyventojų pensijoms gali neužtekti lėšų

Per pastaruosius tris mėnesius Lietuvoje išryškėjo grėsminga tendencija - vis mažiau surenkama socialinio draudimo mokesčių. Be privačių firmų, vengiančių mokėti mokesčius, atsiranda vis daugiau nemokių stambių pramonės įmonių. Pastaruoju metu su Valstybiniu Socialiniu Draudimu yra neatsiskaityta daugiau kaip 36% privačių ir valstybinių įmonių.

Vykstant privatizacijai ir bankrutuojant įmonėms, didėja bedarbių skaičius, kuriems taip pat reikia mokėti pašalpas. Padėčiai blogėjant, kai tekti sustabdyti kitus SODROS mokėjimus ir pirmiausia mokėti pensijas nedirbantiems pensininkams.

„Atėjo laikas, kai išmokame daugiau negu surenkame. Matyt, vyriausybei teks nuspręsti: arba didinti mokesčius, arba ieškoti papildomų lėšų valstybės biudžetui“, pasakė Valstybinio socialinio draudimo valdybos direktorius V. Kunca.

Darbo užmokesčiai sausio mėnesį

Realūs valstybinio sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčiai Lietuvoje sausio mėnesį sumažėjo 0,3%, pranešė Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Vartojimo kainos per tą patį laiką padidėjo 4,8%.

Sausio mėnesį pelno siekiančių įmonių darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis - 406 litų - net 46% viršijo biudžetinių organizacijų darbuotojų užmokestį, kuris buvo 219 litų.

Daugiausia uždirbo naftos produktų gamintojai, energetikai, bankų darbuotojai. Jų atlyginimų vidurkis dvigubai didesnis, negu vidutiniškai valstybiniam sektoriuje.

Bankuose buvo ir didžiausios papildomos išmokos: premijos, priedai ir priemokos. Mažiausiai tokių pajamų gavo ryšių įmonių (0,45%), sveikatos ir socialinio aprūpinimo (2,5%) ir švietimo įstaigų (4,2%) darbuotojai.

Lietuvos Mokslų Akademija dažniau pasireikš

Lietuvos Seimo patvirtintas Lietuvos Mokslų Akademijos statusas sudarė sąlygas Mokslų Akademijai, kaip vienai pagrindinių ekspertų mokslo klausimais, dažniau pasakyti savo nuomonę, padidėjo akademijos vaidmuo ir atsakomybė formuojant ir iš dalies realizuojant mokslo politiką Lietuvoje.

1993 m. Lietuvos Mokslų



Maskvoje besilankančiam Bosnijos serbų vadui Radovan Karadžić pravoslavų popas aprodo Kremliaus įžymybes. Rusijos užsienio ministras Andrej Kozjrev užvakar įtikino serbų vadą leisti maistą ir vaistus nešančius lėktuvus nusileisti musulmonų miestelio aerodrome, jei Rusija ten atsiųs savo stebėtojus.

Lenkija išaiškins pasauliui apie žmogaus teises Latvijoje

Ryga, vasario 24 d. (RFE/RL)

Lenkijos ir Latvijos prezidentų spaudos konferencijoje po Lenkijos prezidento pasakytos kalbos Latvijos Seime, abu prezidentai pabrėžė savo pažiūrų panašumą įvairiais, abi šalys liečiančiais klausimais. Saugumo klausimais ir ypač Rusijos kariuomenės išvedimas iš Baltijos šalių stipriai figūravo Lenkijos prezidento Lech Walesos pokalbiuose su Latvijos valdžios pareigūnais.

Latvija ir Estija pasirašė gamtos saugos sutartį

Ryga, vasario 22 d. (RFE/RL)

Latvijos aplinkos apsaugos ir regioninio vystymo ministras Girts Lukins ir Estijos gamtos saugos ministras Andres Tarand vasario 18 d. pasirašė abiejų šalių aplinkos apsaugos bendradarbiavimo sutartį. Pagal ją šalys pasikeis ekspertais, moksliniais ir techniniais žiniomis ir vykdys bendrus projektus, pvz., atmatų perdavimo srityje.

Lietuva neprisiėmė prie šios sutarties, nes ji dar neturi aplinkos apsaugos ministerijos. Manoma, kad jau šį pavasarį bus pasirašyta visų Baltijos šalių sutartis. Numatyta, kad kovo 19 d. šių šalių atstovai suderins planus jų rengiamai kovo 21-26 dienomis vyksiančiai gamtos saugos konferencijai. Čia numatoma pasiūlyti uždrausti nuodingų atmatų vežimą iš išsivysčiusių šalių į neišsivysčiusias.

Akademija organizavo 16 konferencijų ir atliko tiek pat mokslinių ekspertizų, leidyklą „Academia“ išleido 68 leidinius. 1993 m. buvo pasirašytos naujos bendradarbiavimo sutartys su Didžiosios Britanijos ir Baltarusijos mokslo bei Rusijos medicinos mokslų akademijomis, pratęsta sutartis su Karališkąja Švedijos Technikos mokslų akademija.

Lietuvos Mokslų Akademija turi 34 tikrąsios narius, 53 narius korespondentus, 40 narius ekspertus ir tris užsienio narius. Šiuos faktus Lietuvos Mokslų Akademijos prezidentas akademikas Benediktas Juodka pateikė savo metiniame pranešime kovo 2 dieną.

Estija nori, kad Rusija pripažintų okupaciją

Talinas, vasario 24 d. (RFE/RL)

Estijos nepriklausomybės paskelbimo 76-ųjų metinių išvakarėse Estijos prezidentas Lennart Meri kvietė Rusiją pasmerkti penkeris dešimtmečius besitęsusią Sovietų Sąjungos okupaciją Baltijos šalių. Spaudos konferencijoje jis priminė, jog Rusija yra tai padariusi Lenkijos, Čekoslovakijos ir Vengrijos atžvilgiu. Meri pasakė, jog jei Rusija nuosirdžiai nori būti demokratiška valstybe, ji mažiausiai galėtų pripažinti „Sovietų Sąjungos įvykdytą agresiją, okupaciją ir aneksavimą“.

Meri pabrėžė, jog jis nereikalauja, kad Rusija žemintųsi, bet jei Rusija priimtų atsakomybę už savo sovietinės praeities veiksmus, tai padėtų normalizuoti jos santykius su Baltijos valstybėmis ir pakeltų jos tarptautinį prestižą.

Dvi dienas anksčiau Estijos parlamentas buvo padavęs prašymą Jungtinių Tautų narėms valstybėms, kad jos pasmerktų 1940 m. Sovietų Sąjungos įvykdytą agresiją prieš Estiją, ją aneksuojant. Sekančią dieną Rusijos užsienio ministras Sergej Krylov žinių agentūrai Itarfax pasakė, jog Maskva laiko, kad 1940 m. „neįvyko jokia okupacija. Jei peržiūrėsime istorinius dokumentus, rasime, kad teisėti to meto Estijos pareigūnai prašėsi Estijos priėmimo į Sovietų Sąjungą“. Krylov, tačiau, nepažymėjo, kad tuo metu, kai Estija padavė šį prašymą, ji jau buvo sovietinių dalinių okupuota.

Krylov taip pat pažymėjo, kad šiuo metu Estijos ir Rusijos santykiai yra pablogėję. Jis paminėjo prieš kelias dienas įvykusį Rusijos karinės bazės užpuolimą, pažymėdamas, jog Estijos laikysena neatitinka „visuotiniui pripažintų civilizuoto elgesio principų“.

— Europos Sąjunga antradienį sudarė sutartis su Austrija, Švedija ir Suomija, nustatantys sąlygas, kuriomis šios trys šalys sekkančiais metais bus priimtos į Europos Sąjungą. Derybos su Norvegija nutrūko, kai ji atsisakė leisti žvejoti jos vandenys.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-8500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Serbai vėl pakluso NATO grasinimui

Vašingtonas, kovo 1 d. (NYT)

— Jungtinės Amerikos Valstijos ir Rusija, dirbdamos atskirai, išgavo kelias sutartis, kurios priartins Bosniją ir Hercegoviną prie taikos.

Maskvoje Rusijai pasisekė įtikinti Bosnijos serbų vadą leisti atidaryti lėktuvų nusileidimo taką prie musulmonų miestelio Tuzla, kad ten galėtų nusileisti lėktuvai su maistu ir vaistais. Vašingtone musulmonų dominuojamos Bosnijos valdžios pareigūnai ir Bosnijos kroatai pasirašė sutarties apmatų pagal kurią jų kontroliuojamos teritorijos būtų sujungiamos.

Nors JAV ir Rusija yra bendrai susitarusios, kad Vašingtonas stengsis įtakoti Bosnijos musulmonus, o Maskva - savo draugus serbus, tačiau šandien iš abiejų pusių išgautos sutartys nebuvo jų tarpe koordinuotos. Amerikos pareigūnai pripažino, kad JAV nežinojo detalių sutarties, kurią Maskva išgavo iš Bosnijos serbų vado Radovan Karadžić po to, kai Rusija pažadėjo prie Tuzlos lėktuvų nusileidimo tako atsiųsti savo stebėtojus.

Rusijai rūpi, kad NATO nepultų serbų

Nors šios sutartys parodo, kad abiejose sostinėse norima surasti taikos sprendimą šiam regionui, Rusija turi labai stiprų interesą, kad prieš serbus jokių būdu nebūtų panaudojama karinė jėga. Šiaurės Atlanto gynybos organizacija NATO, tačiau, jau yra pagrasinusi oro puolimais prieš serbus, jei jie neeis atidaryti Tuzlos aerodromo iki kovo 7 dienos.

Bosnijos serbų vadas R. Karadžić, po susitikimo su Rusijos užsienio ministru Andrej Kozjrev, pranešė, jog nusileidžia dėl Tuzlos aerodromo. Tačiau jis tai padarė tik po to, kai dieną prieš tai NATO lėktuvai nušovė keturis serbų lėktuvus, kurie

Atsistatydino privatizavimo komisijos nariai

Vilnius, vasario 24 d. (RFE/RL)

— Visi vienuolika Lietuvos Centrinės Privatizavimo Komisijos nariai įteikė prezidentui Algirdui Brazauskui atsistatydinimo raštus, prašydami, kad būtų atleisti iš pareigų nuo kovo 1 dienos.

Televizijoje transliuotame pasikalbėjime ekonomijos ministras Julius Veselka, kuris yra ir privatizavimo komisijos pirmininkas, paaiškino, jog pagrindinė atsistatydinimo priežastis buvo prezidento Brazausko negatyvus komisijos darbo įvertinimas vasario 19 d. Seimui perduotame metiniame pranešime apie Lietuvos užsienio reikalų ir vidaus būklę.

Julius Veselka pasikalbėjime teigė, kad prezidentas greičiausiai neturėjo pakankamai žinių apie komisijos veiklą, ir neprašė jokių pasiaiškinimų iš komisijos narių, nutarė jai priskirti kaltę už nepasisekimus privatizavimo srityje.

Julius Veselka jau ne pirmą kartą grąsino atsistatydinti iš ekonomikos ministro pareigų iš dalies dėl to, kad nepajėgė įtakoti valdžios ekonominės politikos.

skrido bombarduoti Bosnijoje, pažeisdami jų skrydžiams uždraustą oro erdvę.

Ši Karadžić nuolaida jau yra antras kartas per mažiau, kaip mėnesį, kad Bosnijos serbai padarė esminę nuolaidą vakarietių grasinimų akivaizdoje, turėdami Rusijos globą. Praėjusią savaitę rusai įtikino juos pašalinti savo ginklus iš Sarajevio miestą supančių kalnų, NATO karinėms pajėgoms grasinant likusias pozicijas apšaudyti.

Bet aukšti JAV administracijos pareigūnai pasakė, kad Rusijai bus leista savo stebėtojus atsiųsti į Tuzlą tik Jungtinių Tautų taikos palaikytojų sudėtyje.

Kroatai ir musulmonai pasirašė susitarimą

Ant greitųjų suorganizuotoje, bet iškilmingoje susitarimo pasirašymo ceremonijoje Valstybės departamente, kurią pravedė JAV valstybės sekretorius Warren Christopher, Bosnijos ministras pirmininkas Haris Silajdžić, Kroatijos užsienio ministras Mate Granič ir Bosnijos kroatų vadas Kresimir Zubak pasirašė susitarimą, kad sukurs „kantonų“ ar savi-valdybių federaciją, panašią į Šveicarijos, kurios valdys kiekvienos jų gyventojų daugumos grupę, ar tai musulmonų ar kroatų. Kantonai turėsią savąją policiją, švietimo sistemą, kultūros, butų, visuomeninių paslaugų tarnybas, turizmo įstaigas ir radio/televizijos centrus.

Abiejų grupių gyventojai turėtų lygią įstatymų apsaugą, o centrinė federacijos valdžia turėtų atsakomybę už užsienio ryšius, gynybą ir komercinius ryšius.

Atskiroje sutartyje Bosnijos premjeras Silajdžić taip pat priėmė provizorinę sutartį su Kroatijos užsienio ministru Granič, kad būsimą musulmonų-kroatų valstybę Bosnijoje įjungtų į ekonominę sąjungą su Kroatijos Respublika.

Nors šios sutartys teikia daug vilties, jų pagrindinis trūkumas tai, kad jose nedalyvauja Bosnijos serbai, kontroliuojantys daugiausia Bosnijos teritorijas, negu kroatai ar musulmonai. Nors džiaugdamiesi naujais susitarimais, net ir aukšti JAV administracijos pareigūnai pripažino, kad kaip Bosnijos karo laimėtojai, Bosnijos serbai neturės daug intereso prisijungti prie kroatų ir musulmonų sutartos federacijos.

Musulmonų ir kroatų pasirašytos sutarties tikslas - sukurti ekonomiškai ir politiškai nepriklausomą valstybę, išvengiant Bosnijos padalinimo į tris dalis pagal etninį susiskirstymą.

Manoma, jog dabar bus bandoma įtikinti serbus įsijungti į musulmonų ir kroatų kuriamą laisvą federaciją, kaip siūlo ir Jungtinių Tautų-Europos Sąjungos bendra derybų komisija Genevoje.

KALENDORIUS

Kovo 3 d.: Pal. Kotryna Drexel; Kunigunda, Ticijanas, Uosis, Tulė. Rašytojas Jonas Biliūnas gimė 1879 metais.

Kovo 4 d.: Šv. Kazimieras; Alicija, Vaclova, Ginutis, Daina.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ATVYKSTA PROF.
VYTAUTAS
LANDSBERGIS

Kovo 14-20 dienomis JAV-se lankysis buvęs Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas, dabartinis Lietuvos seimo narys ir opozicijos vadas, Tėvynės sąjungos – konservatorių partijos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Jis lankysis žemiau išvardytuose lietuvių telkiniuose ir susitiks su tų vietovių lietuviais ir amerikiečiais:

New Yorke – kovo 14 d.
Philadelphijoje – kovo 15 ir 16 d.
Clevelande – kovo 16 ir 17 d.
Detroite bus nuo kovo 17 iki 20 d.

New Yorke jo viešnagė tvarko LB New Yorke apygardos pirm. Kestutis Miklas. Philadelphijoje – LB apylinkės pirm. Teresė Gečienė ir Algimantas Gečys. Clevelande – LB Ohio apygardos pirm. Pranas Joga ir apylinkės pirm. Romas Apanavičius. Susitikimus su amerikiečiais – Gailė Klimaitė. Detroite – LB apylinkės pirm. Nijolė Zelwinder, vicepirm. Jonas Urbonas ir Michigano apygardos pirm. Liūda Rugienienė. Visą prof. Vyt. Landsbergio viešnagę JAV-se koordinuoja Jonas Urbonas.

Detroite kovo 18 ir 19 d. vyks susitikimai su amerikiečiais. Šeštadienį, kovo 19 d., 7 val. vak. vyks banketas ir koncertas su soliste Asta Krikščiūnaite iš Lietuvos, tęsiančia studijas New Yorke. Dalyvavimo kaina 25 dol. asmeniui. Bilietus prašoma įsigyti ir vietas rezervuoti pas J. Orenta, tel. 313-274-4136.

Sekmadienį, kovo 20 d., ruošiamame Kovo 11-tos minėjime dalyvaus prof. V. Landsbergis. Svečiais pakviesti (kai kurie jau sutiko dalyvauti) Michigano gubernatoriaus John Engler, senatorius Donald Riegley, JAV Kongreso narys Joe Knollenberg ir Michigano valstijos senatorius (lietuvių kilmės) Mat Dunaskiss. Minėjimą ir banketą rengia LB Detroito apylinkės valdyba.

Jonas Urbonas

LIETUVIŲ FONDAS
PRANEŠA

Lietuvių Fondas praneša, kad prašantieji paramos prašymus turi pateikti iki kovo 15 d., o studentų stipendijoms, iki balandžio 1 d. Po šio termino gauti prašymai nebus svarstomi šių metų skirstyme. Prašymų anketas galima užsisakyti raštu ar telefonu kreipiantis: Lietuvių fondas, 14911 127th Street, Le Mont, IL 60439, tel. 708-257-1616.

VASARIO 16-TOS
MINĖJIMAS WINDSORE

Vasario 16-tos minėjimas Windsore, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos patalpose buvo suruoštas sekmadienį, vasario 27 d. Klebonas Stasys Maziliauskas savo invokacijoje priminė šios šventės reikšmę. Meninę programą atliko V. Tautkevičienė, O. Vindasienė ir J. Giedrūnaitė. Sekė vaišės ir 50-ties dalyvavusių windsoriškių lietuvių pabendraavimas. Minėjimą ruošė Windsor LB apylinkės valdyba.

SVEČIAI IŠ SUNNY
HILLS

Žurnalistas Alfonsas ir Bronė Nakai, buvę ilgamečiai detroi-

tiškiai, dabar gyvenantys Sunny Hills, Floridoje, vasario 18-20 dienomis lankėsi Detroite. Jie čia buvo atvykę stebėti savo vaikaitės dalyvavimą plaukimo pirmenybėse. Ta proga aplankė pažįstamus ir Dievo Apvaizdos Kultūros centrą.

A.A. ELZBIETA
JODINSKIENĖ

Vasario 24 d. Receiving ligoninėje, Detroite, staigiai ir netikėtai mirė Elzbieta Jodinskienė. Giliam nuliūdimo paliko sūnų Vitolį, sūnų Viktorą ir marčią Elena, gyvenančius Houston, Texas valstijoje, bei gimines Lietuvoje. Velionė buvo SLA 352 kuopos reikalų vedėja, priklausė birutietėms, St. Butkaus šaulių kuopai, Lietuvių Tautinės sąjungos Detroito skyriui ir Balso 76 skyriui. Atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė. Vasario 28 d., po gedulingų šv. Mišių Sv. Antano parapijos bažnyčioje, velionė buvo nulydėta į Woodmore kapinių krematoriumą. Laidotuves tvarkė Baužos laidotuvių namai.

„ŠVYTURIO“ KUOPOS
METINIS SUSIRINKIMAS

„Švyturio“ šaulių kuopos metinis narių susirinkimas vasario 20 dieną vyko Sv. Antano parapijos patalpose. Dalyvavo 35 nariai ir svečiai. Susirinkimą pradžioje ir jam vadovavo kuopos pirm. Bronius Valiukėnas. Vėliau įnešimą tvarkė Juozas Kinčius. Kuopos vėliavą įnešė Balty Telyčėnas ir Antanas Vaitiekus. Kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo invokaciją ir susikaupimo minutę buvo pagerbti mirusieji kuopos nariai.

Susirinkime dalyvavę LŠSI Centro valdybos pirmininkas Mykolas Abarius ragino visus dalyvauti balandžio mėnesį Čikagoje vyksiančiame visuotiniame šaulių išieivijoje suvažiavime ir vieningai dirbti. St. Butkaus šaulių kuopos pirm. Eduardas Milkus sveikino švyturiečius ir linkėjo darbingų veiklos metų. Buvo pristatyti šiame susirinkime dalyvavę Tautos fondo Michigano valstijos atstovybės pirmininkė Eugenija Bulotienė, Lietuvos Vyčių atstovė Regina Juškaitė ir buvus kuopos ilgametis sekretorius Antanas Sukauskas, šiemet minis savo šauliškos veiklos 70 metų sukaktį.

Praėjusio metinio susirinkimo protokolą perskaitė Onutė Abarienė. Pirmininkas pranešė, kad pernai buvo sušauktas vienas kuopos susirinkimas ir du valdybos posėdžiai. Surengtos trys gegužinės „Pilėnų“ stovyklavietė. Kartu su St. Butkaus šaulių kuopa surengti Lietuvos kariuomenės įkūrimo ir Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimai. Dalyvauta Union Pier vykusioje Jūros dienoje. Pirmininkas padėkojo moterų sekcijos vadovei Onutei Abarienei ir jos talkininkėms už renginiamis maisto paruošimą ir talką. Priminė, kad „Pilėnų“ stovyklavietė gali naudotis ir kitos organizacijos. Iždininkas Albinas Grigaitis pranešė kuopos išdo stovį. Moterų vadovė Onutė Selenienė savo pranešime pasidžiaugė, kad ruoštos gegužinės davė pilno deka narėms už maisto produktus ir vyrams už pagalbą. Revizijos komisijos vadovė Onutė Abarienė pranešė, kad išdo knygos vedamos tvarkingai.

Visi susirinkime dalyvavusieji buvo paraginti aplankyti

LB Detroito apylinkės sausio 30 d. ruoštoje visuomeninėje-politinėje popietėje. Iš k. – visuomenininkas Šaulius Šimoliūnas, popietės organizatorius Jonas Urbonas, paskaitininkas dr. Julius Šmulskytis iš Čikagos, LB Michigano apygardos pirm. Liūda Rugienienė ir „Lietuviškų melodijų“ radijo programos vedėjas Algis Zaprackas.

Nuotr. J. Urbono

sergantius narius: Albiną Leliene, Romą Macionį ir Aleksandrą Sedlickienę.

Kuopon įstojo Genutė Alkevičienė, Albinas ir Suzanne Bubneliai ir Millie Grigariene. Susirinkimas buvo baigtas Tautos himnu. Po vėliavos išnešimo visi vaizduose užkandžiais ir kavute.

Regina Juškaitė

PORTLAND, OR

PAMINĖTA LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
SUKAKTIS

Portlando mieste ir apylinkėse gyvenantys lietuviai, vasario 13 d. popietę gausiai susirinkę, Oregon city pamirėjo Vasario 16-ją – Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį.

Puikioje Far West banko sveitinėje šventę trumpu žodžiu pradėjo Bendruomenės vadovas Algirdas Tekorius. Daivai Banaitienei vadovaujant, visi kartu sugiedojo Lietuvos himną. Prie šventės pakilios nuotais labai tiko iškelta Lietuvos trispalvė ir Vytauto Didžiojo bei Vyčio paveikslais papuoštos svetainės sienos.

Violeta Špakauskaitė gražiai paskaitė Jono Biliūno apysaką apie kiekvienos tautos laimės ir laisvės žiburį.

Po trumpos programos, Daiva Banaitienė pakvietė visus pasivažinti dalyvių suineštais gardžiais maisto patiekalais.

Buvo renkamos ir aukos. Neteko tik patirti kam jos paskirtos.

Prie gražiai papuoštų stalų kavą ir vyną beragaujant, tęsėsi asmeniškai pašnekėsiai. Teko patirti, kad ilgametis Portlando gyventojas Jonas Kanius ruošiasi ilgesniam laikui vykti į Lietuvą. Jo anukė Vida Kanavičiūtė jau senokai iš Lietuvos atvykusi, svečiuojasi pas dėdę Joną.

Atėjus laikui skirstytis į namučius, mintyse vis dar skambėjo Violetos žodžiai apie kiekvienos tautos laisvės ir laimės žiburį. Galvojau, ar tikrai dabar tėvynėje Lietuvoje jau įsižiebė tas laisvės ir meilės žiburys...

Juozas Bričkus

SAN FRANCISCO, CA
MINĖJOME SVARBIAS
LIETUVOS ISTORIJOJE
DIENAS

Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos d. minėjimas vasario 13 d. buvo pradėtas San Francisco St. Mary's katedroje. Po Mišių gražiausios parapijos Sv. Pranciškaus kambaryje susirinko daugiau negu 140 asmenų prisiminti šiuos žymius įvykius Lietuvos istorijoje.

Lina Micevičienė supažindino su Felicia Brown, kuri trumpei paaiškino ką Lietuvai reiškia nepriklausomybė. Po jos kalbėjo šios dienos pagrindinis kalbėtojas David Kvederis, Wells Fargo banko viceprezidentas, kuris 1993 m. keturius mėnesius Lietuvoje dirbo banko ir monetarinės reformos darbu. Lietuvon jį siuntė US Treasury Department. Jis ten buvo tuo laiku, kai Lietuvoje buvo įves-

tas litas. D. Kvederis puikiai apsakė savo darbą ir įspūdžius Lietuvoje. Jo anekdotai paryškino padėtį Lietuvos banko sistemoje. Kalbą baigė pagirdamas lietuvių intelektą ir darbštumą.

Programos antrąją dalį atliko Albertas Astraitis Singh vadovaujami vaikučiai: Petriukas Signh, Aleksiusas ir Andriukas Cabal, Brian ir Allison Krause, Alytė ir Julian Walts, Marcelė ir Andrija Janutaitės, Danielė Witt, Jonuks ir Nikolas Paulikonai. Jie gražiai padėklamavo ir padainavo.

Po minėjimo įvyko trumpas Bendruomenės posėdis. Lina Micevičienė, mūsų apylinkės valdybos pirmininkė pranešė, kad 1993 m. buvo geri. Buvom patenkinti pradėję labdaros darbą, rinkdami pinigines ir medžiagines aukas našlaičiams Radviliškyje ir Tauragėje. Bendruomenė nutarusi, kad dabartinė valdyba tęstų darbą dar vienerius metus, jų perrinko.

Valdybą sudaro: Lina Micevičienė, Algis Bačanskas, Vytautas Palciauskas, dr. Augusta Šaulytė, Dalia Grybinaitė Lee, Inga Marčiulionienė, Lila Pažemienienė ir naujai įsijungęs Gintaras Federas.

Dieną baigėme užkandžiais ir pasiūkėme JAV.

Dalia Grybinaitė Lee

PHILADELPHIA, PA

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ATSTATYMO MINĖJIMAS

1994 m. vasario 20 d. Lietuvių Bendruomenės Philadelphia apylinkės ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas, turėjęs įvykti sekmadienį, vasario 13 d., buvo atidėtas tą savaitę į sausiusius sniego pūgės. Nauja minėjimo data yra sekmadienis, kovo 13 d., kada kartą bus paminėta ir Kovo 11-tosios – Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktis. Minėjimo programa paliekama ta pati:

10:30 val. r. Padėkos šv. Mišios už atgautą nepriklausomybę Sv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje (19-ta ir Wallace Sts.). Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis; moterys ir mergaitės pasipuošti tautiniais drabužiais ir jungtis į procesiją. Iškilmingas minėjimas 3 val. p.p. (t.y. vieną valandą vėliau) vyks Lietuvių Namų (Lithuanian Music Hall) Čiurlionio salėje. Minėjime dalyvauti ir pagrindinę kalbą pasakyti atvyks dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasadorius JAV. Taip pat yra pakviestas minėjime dalyvauti ir miesto proklamaciją išeiti Philadelphia miesto meras, Edward G. Rendell. Meninę programą atliks vietiniai talentai: sopranas Rasa Krokutė-Veselkienė, kuriai akompanuos muz. George Akerley, tautinių šokių grupės „Aušrinė“ šokėjai, susijungę su šiaurės New Jersey šokių grupe „Liepėna“, kuriai vadovauja Monika Šernaitė, ir kartu su visais dalyviais.

Vinco Krėvės šeštadieninės Baigiant minėjimą buvo primokyklos mokiniai. Mokiniai imta rezoliucija, kuri bus

minėjimo programai ruošia šokių mokytoja Estera Waahofsky, mokytoja Jūratė Krokutė-Stirblienė ir mokyklos vedėja Brigita Kasinskienė. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvių Bendruomenės darbams paremti, ypač LB įstaiagai Washingtone išlaikyti. Po minėjimo pabendraavimas, kuriame dalyvauti kviečiami visi minėjimo dalyviai.

SVARBUS SUSIŽINOJIMO
IR INFORMACIJOS
ŠALTINIS

Dar kartą primenama, kad „Bendruomenės balsas“, lietuviška radijo programa yra girdima kiekvieną šeštadienį nuo 9 val. iki 9:30 val. rytą per WTEL radijo stotį 860 AM bangą. „Bendruomenės balsas“ pusvalandis, vedamas redakcinio kolektyvo, kuriam vadovauja Julija Dantienė, yra apylinkės lietuvių svarbiausias susižinojimo ir informacijos laidas. Kviečiame jo klausytis, sužinoti smulkesnę ir vėliausią informaciją, ne tik apie minėjimą, bet ir apie kitus vietinius įvykius, jų pakeitimus ar atšaukimus, ypač žiemą, kai sniegas ir šalčiai gali priversti rengėjus daryti skubius sprendimus. LB apylinkės valdyba taip pat naudojasi vietine amerikiečių radijo nuolatinių žinių stotimi KYW (1060 AM), kuri perduoda organizacijų pranešimus blogo oro atveju ir vasario 13 d. pranešė, kad Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas nukeltas į kovo 13 d.

Teresė Gečienė

ST. PETERSBURG, FL
VASARIO 16-OJI

St. Petersburg Lietuvių nepriklausomybės minėjimas, vasario 16 d. 2 v. p.p., suruoštas Lietuvių klubo valdybos iniciatyva klubo salėje, o vasario 20 d. pamaldomis Sv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte.

Minėjimą klube pradėjo ir programai vadovavo Mečys Šilkaitis. Inešus organizacijų vėliavas (Antanui, Koverai vadovaujant), muz. Reginali Dikienai akompanuojant, buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Savanorio-kūrėjo Blado

Daukanto įžiebta simbolinė laisvės ugnis, minutės susikauptu pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės ir Sv. Kazimiero misijos klebono kun. Stepono Ropolo sukalbėta malda. Nepriklausomybės Paskelbimo Aktą perskaitė Daila Mackalienė, o JAV prezidento Bill Clinton sveikinimą ir Floridos gubernatoriaus Lawton Childs proklamaciją – Vida Meiluvienė. Žodžiu sveikino estų ir latvių bendruomenių atstovai. Programos vadovas pasidžiaugė, jog savo tarpe turime dvi Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų dukras – Aleną Vileišytę-Devenienę ir Grigaitienę ir Aleną Smilgevičiūtę-Miknienę, Viktoriją Jacobson, čia gimusią lietuvaite, daug pasidarbavusią Lietuvos labui, Mažosios Lietuvos fondo tarybos pirm. Kurta Veliū, Lietuvių fondo tarybos pirm. Mariją Remienę ir LŠSI vadą Mykolą Abarių. Dienos kalbėtojas buvo svečias iš Čikagos, Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza.

Klubo pirm. Mečys Šilkaitis kalbėtojui nuodėdžiai padėkojo, o klausytojai, kurių buvo daugiau negu keturi šimtai, atsilygino plojimais.

Inešus organizacijų vėliavas, po pertraukos buvo mininė programa, kurią atliko Lietuvių klubo choras, vadovaujamas muz. Vytauto Kerbelio. Choras, akompanuojant muz. Reginali Dikienai, padainavo 5 dainas, o šėštąją – „Lietuva brangi“ ir kartu su visais dalyviais.

Vinco Krėvės šeštadieninės Baigiant minėjimą buvo primokyklos mokiniai. Mokiniai imta rezoliucija, kuri bus

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:	\$100.00	\$55.00	\$25.00
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

pasiūsta JAV prezidentui, Floridos senatoriams bei kongresmanams ir Šiaurės Europos valstybių ambasadoriams.

Aukų surinkta 5,977 dol., LB – 3,942 dol., ALTui – 1,945 dol., Tautos fondui – 60 dol. ir „Vaičių vilčiai“ – 30 dol.

Sekmadienį, vasario 20 d., pamaldose dalyvavo organizacijos su savo vėliavomis, klebonas kun. Steponas Ropolas pasakė Vasario 16-osios šventei pri-

taikytą pamokslą ir išspūdingai giedėjo klubo choras.

St. Vsk.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologist/Akių Chirurgas
Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-436-4622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDIJOS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Klaiba lietuviškai)
Tikrina akis, priima akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Kety. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbarne lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 586-3106
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. užsąjau, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šėšt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-6999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2484 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9. antr. 12-6. penkt. 10-12. 1-6



„Dainavos“ ansamblis su vadovu muz. Dariu Polikaikiu (pirmas iš dešinės) atlieka programą „Draugo“ koncerte kovo 26 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

Nostr. Jono Tamulaičio

ARTEJANT PAVASARIUI

EGIDIJUS KLUMBYS

Nors Lietuvoje dar spaudžia šaltukas, tačiau vis ryškesni artėjant pavasario požymiai — dienomis jau saulutė pakaitina, vis daugiau balučių gatvėse. Lietuva pergyveno dar vieną žiemą. O atėjus pavasariui ir gyvenimas gražesnis atrodo. Nors statistikos duomenys rodo, kad gyvenimas Lietuvoje, palyginus su praėjusiais metais, blogėja — gimstamumas sumažėjo 13%, mirštamumas padidėjo 12%, natūralus gyventojų prieaugis sumažėjo per pus, mirčių dėl nelaimingų atsitikimų padidėjo 20%, o savizudybės — net 23.5%. Skaudūs skaičiai!

Tebeverda politinės aistros

Tuo tarpu politinis gyvenimas Lietuvoje verda, nepaisant jog mūsų Seimas atostogauja iki kovo 10 d. Šiuo metu didžiausios aistros verda dėl išeivijai gerai žinomo V. Skudžio, kurio paskyrimu į Genocido centro vadovus labai nepatenkinti politiniai kaliniai, tremtiniai ir V. Landsbergio vadovaujama karingoji opozicija. O iš esmės visą košę paskutinėmis savo egzistencijos dienomis užvirė Aukščiausioji Taryba, kuri priėmė nutarimą, kad Genocido centro vadovo paskyrimas turi būti suderintas su Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga bei Politinių kalinių sąjunga. Normalioje demokratinėje valstybėje yra nesamomai tai, kad valstybinės tarnybos vadovo kandidatūra būtų suderinta su visuomeninėmis organizacijomis. Tai buvo įmanoma tik Sovietų Sąjungoje, kuomet kandidatūros būdavo suderintos komunistų partijos viduje, o po to vykdavo tik oficialus įforminimas. Tokia nuostata netiko atėjusiai į valdžią LDDP ir ji ją pakeitė. KGB archyvų klausimai

mas aktualus, nes juo suinteresuotos abi Seimo pusės — ir kairieji, ir dešinieji, nes, kaip parodė liūdnas Aukščiausiosios Tarybos patyrimas, ir vienoje, ir kitoje pusėje yra KGB tarnavusių žmonių. Todėl Genocido centro vadovo kandidatūra turėjo būti gerai ir viešai apsparsyta, pasirenkant iš keleto vieno bei kito siūlomų kandidatų. To nebuvo. Juo labiau, kad buvo galima parinkti daugiau neutralių žmonių, neįsijungusių į LDDP ir anti LDDP stovyklų grupes. Juk galima buvo pasiūlyti ir žinomų politinių kalinių, ir žymių Lietuvos veikėjų kandidatūras. O jei netiko nei vienas Lietuvos gyvenantis žmogus, galima buvo pagalvoti ir apie išeivijos kandidatus, visiškai neutralių, kompetentingų ir nesusijusių su politinėmis grupuotėmis Lietuvoje. V. Skudžio paskyrimas, įvykęs neeiliniame ir naktiniame Seimo posėdyje, tik parodė, kad tai buvo labai nevykusiai padaryta tiek savo turiniu, tiek forma.

Užsienio reikalų ministerija parodo nepajėgumą

Praėjusią savaitę net du kartus Lietuvos Užsienio reikalų ministerija parodė visišką savo nepajėgumą. Pirmą kartą, kuomet Rusijos karinis ešelonas be Lietuvos valdžios leidimo įvažiavo iš Karaliaučiaus srities į Kybartų geležinkelio stotį. Pasiūmus Lietuvos valdžią jį praleido per Lietuvą. Lietuvos Užsienio reikalų ministras P. Gylys privilejo tuo pat išsikviesti Rusijos pasiuntinį ir išteikti jam notą, bet jis tai padarė trečią parą po incidento, ir įvyko tik draugiškas pokalbis. Rusams paželdinęs sieną, tikrinamas mūsų budrumas, o koks jis yra,

mato visi.

Kaip praneša Reuter agentūra, Izraelio Teisingumo ministras pareiškė, jog Lietuvos vyriausybė turi jausti atsakomybę už žydų turtą, pagrobto ir konfiskuoto II pasaulinio karo metu grąžinimą. Juk grobė ir konfiskavo sovietai ir vokiečiai, o turi atsakyti Lietuvos Vyriausybė! Toks pareiškimas yra skandalingas, o mūsų Užsienio reikalų ministerija net nepareikalavo gauti iš Izraelio oficialų pareiškimo tekstą. Į šį Izraelio pareiškimo pareiškimą visiškai nereagavo ir opozicijos vadas V. Landsbergis, kuris labai dažnai daro pareiškimus įvairiais klausimais.

Nuovios sutartys, senos pasakos

Daug diskusijų Lietuvoje sukelė Lietuvos-Lenkijos derybų paskutinis ratas. Lietuvos delegacija „nusiderėjo“ iki to, jog prie sutarties jau nebebus net specialios deklaracijos, įvertinančios praėjusių įvykių, kaip buvo sutarta su ankstesne Lenkijos premjere H. Suchocka. Sutartyje nebus minima nei 1920 m. Lenkijos įvykdyta agresija prieš Lietuvą, nei Vilniaus krašto atplėšimas. Buvęs Lietuvos Užsienio reikalų ministras A. Saudargas pareiškė, kad ši sutartis yra vienpusė nuolaida iš Lietuvos pusės. Bet juk tas pats A. Saudargas 1992 m. sausį pasirašė su tuometiniu Lenkijos užsienio reikalų ministru K. Skubieševskiu deklaraciją apie draugiškus tarpusavio santykius. Šioje deklaracijoje taip pat ne žodžiu nebuvo užsiminta apie Lenkijos agresiją, Vilniaus krašto atplėšimą, o taip pat padaryta keletas esminių nuolaidų lenkams. Be to, deklaracijoje buvo įrašyta, kad jos pagrindiniai teiginiai bus įrašyti į Lenkijos-Lietuvos sutartį. Tuo metu Lietuvoje ta deklaracija daug kas vertino neigiamai ir dabar

REQUIEM TĖVUI IR JO DRAUGAMS

DALIA SADZEVIČIŪTĖ-VABALIENĖ

3

Antra vertus, keturių žmonių grupė jiems atrodė per didelė. Tuo metu kpt. P. Gužaitis ir lttn. J. Sadzevičius savo ruožtu pateikė trečią variantą: prasidėjus karui, susitelkti rajone Barowe Rowy, Altarja, upė Vilne, Laskovka ir iš čia gintis. Ši vietovė iš visų pusių apsupta gamtinėmis prieštankinėmis kliūtimis, o svarbiausia, čia buvo Raudonosios armijos šaudmenų sandėliai. Leitenantas J. Sadzevičius tvirtino, kad šiame rajone būtų galima išsilaikyti net kokią savaitę. Majoras V. Bulvičius šiam planui nepritarė. Pasigintę buvo apsisotė prie Bulvičiaus-Kiliaus plano.

Kpt. P. Gužaitis ir lttn. J. Sadzevičius gavo užduotį: numatyti pasitraukimui iš miesto kelius, parinkti žmones, per kuriuos su pulkais būtų galima palaikyti ryšį. Kariuomenės dalis buvo numatyta įspėti ar perduoti uždavinius per patikimus divizijos štabo pareigūnus. Pavyzdžiui, N. pareigūnas gauna visai konkretų uždavinį: vykti į M. dalį ir perduoti kapitonui X, kad slaptai veiktis štabas jam įsakio vykdyti tokį uždavinį. Ar jis pats asmeniškai turi daliai vadovauti, ar pavesti vadovavimą kuriam nors iš vyresniųjų — jo reikalas. Drauge jam turi būti nurodytas vienas kitas tos dalies patikimas asmuo, kurį jis gali be jokios rizikos pasikviesti į pagalbininkus. Su provincijoje stoviniomis dalimis buvo galvota pasiųsti taip: pasiųsti iš štabo į tokia dalį po vieną žmogų su uždaviniu vykti į artimiausią didesnę mišką, čia išsisklaidyti ir veikti partizanais. Tokie partizanų būriams reikėjo teltis į tuos rajonus, kur

buvo numatyta iš Vokietijos nuleisti oro desantus. Iš bylos matyti, kad iš Vokietijos buvo tikimasi ginklų ir šaudmenų. Jie turėjo būti numesti į nurodytus 77 punktus, esančius artai didesnių miestų ir miestelių miškingose rajonuose. Tam tikslui karinės įgulos štabas parengė tris žemėlapius-schemas: vieną (mastelis 1:300000) planavo siųsti į Vokietiją, antrą (1:100000) — sau vykdymui, trečią (1:400000) — atsarginį. Į Vokietiją sukilimo organizatoriai siuntė žemėlapi kelis kartus, bet neišėjo, ir vokiečiai jį gavo. Be to, buvo sugalvoti sutartiniai ženklai: 1. atskridęs į atitinkamo punkto rajoną, vokiečių lėktuvas išmeta raudoną raketą, tai reiškia „jei esate, duokite ženklą“; 2. punkte esantis žmogus, pamatęs vokiešką lėktuvą, užkariau lauzą (padaro dūmus) ir jam iššovus raudoną raketą greta lauzo pakloja baltą paklodę, reiškiančią „esame čia“; 3. lėktuvas, pastebėjęs paklodę, iššaukia žalią raketą — „supratu“, ir po to vykdo užduotį.

Vilniaus štabas numatė laukti atskrendant lėktuvą pirmąją karo dieną apie 19-20 valandą.

Vilnius — Berlynas

Iš pradžių lietuvių pasipriešinimo organizacija neturėjo jokio ryšio su Berlyne besikuriantio Lietuvių aktyvistų fronto vadovybe. Pirmąjį ryšį su LAF organizacija užmezgė, iš Vokietijos slapta atvykęs, kapitonas Albertas Šverplaitis. Jis Vilniaus ir Kauno vadus informavo apie LAF veiklą Vokietijoje, perdavė leidinėlį „Iš bolševikinės vergijos į naują Lietuvą“. Jame buvo rekomendacijos kaip organizuoti pasipriešinimą. Kad suklaidentų priešą, leidinys buvo paskleistas Lietuvos Politinių Informacijų biuro vardu tarsi iš Vilniaus. Nuo to laiko ryšys tarp aktyvistų Lietuvoje ir užsienyje buvo palaikomas per „žaliąją sieną“, t. y. per ryšininkus,

AR DALYVAUSIME JAV LB RINKIMUOSE

A. GALINIS

Š. m. balandžio 30-gegužės 1 d. ir gegužės 7-8 d. Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba skelbia naujosios — jau XIV — Tarybos rinkimus. Taryba, renkama iš 60 asmenų, yra vyriausiasis organas, nustatantis JAV Lietuvių Bendruomenės veiklos būdus ir jos kryptį. Savo kadencijai Taryba iširenka Tarybos prezidentą, Krašto valdybos pirmininką, Garbės teismą ir Kontrolės komisiją. Į Tarybą pilnateisiais nariais įeina ir Apygardų pirmininkai.

JAV LB Krašto valdyba sudaro Tarybos išrinktasis Krašto valdybos pirmininkas ir jo pasirinkti, Tarybos patvirtinti, Krašto valdybos nariai. Į Krašto valdybą įeina ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos ir Sporto sąjungos atstovai. Krašto valdyba yra vyriausiasis JAV LB vykdomasis organas. Pagrindiniams Bendruomenės uždaviniams vykdyti Krašto valdyboje veikia atskiros Tarybos: Švietimo, Kultūros, Visuomeninių reikalų, Religijinių reikalų, Socialinių reikalų ir Ekonomijos.

Nėra kalbos, kad kas treji metai vykdami rinkimai į JAV LB Tarybą yra labai svarbus įvykis Amerikos lietuvių gyvenime. Suradimas tinkamų kandidatų ir jų išrinkimas į aukščiausiąją JAV LB organą nulems ateinančių trejų metų lietuvišką veiklą JAV. O toji lietuviška veikla, kaip matyti iš aukščiausių išvardintų veiklos sričių, yra gana plati ir nei kiek nemažėjanti. Išeivijos lietuvių lūkesčiai ir viltys, kad atstaičius nepriklausomą Lietuvą, galėsime su ten esančiais tėvynainiais sudaryti vieną šeimą, neišsipildė. Penkiasdešimt metų raudonosios okupacijos pakeitė Lietuvos žmonių charakterį, juos suvargino ne vien tik materialiai, bet ir dvasiniais.

Atsižvelgiant į visus dabartinės Lietuvos vargus ir stebint šalies nesugebėjimą greičiau atsistoti ant tvirtų pagrindų, pasidaro aišku, kad išeivijoje privalo išlikti mūsų organizacijos, kurių veikla per ilgus pokario metus primindavo pasaulio sąžinei, kad lietuvių tautos dar nereikia nurašyti į nuostolius, kad ji prisikels. Išeivijos lietuviui, gyvenančiam JAV, turi būti svarbu, ar jo vaikai ir

ne vienas jų vadina Saudargu-Skubiševskio paktu. Tad krikščionio demokrato darbus sėkmingai baigė darbo demokratai.

vaikaičiai turės progos lankyti liuanistinę mokyklą, kur jie susipažins su Lietuvos istorija, geografija, su lietuvių literatūra, menu. Lietuvių vaikai privalo išmokti ir tėti lietuviškas tradicijas. Be liuanistinių mokyklų čia ateina pagal bon ir kas ketveri metai rengiamos tautinių šokių ar dainų šventės, jaunimo kongresai ir kt. Išeivija privalo sekti ir įvykius Lietuvoje, ir ištikus reikalui, tinkamai reaguoti. Daug darbo ir numatymo reikalauja ir tarptautinės padėties stebėjimas čia kai kada reikia kreiptis į įtakingus JAV senatorius ar kongreso atstovus, kad vyriausybės daromi politiniai — tarptautiniai žingsniai nebūtų žalingi Lietuvai. Negalime užmerktomis akimis praeiti ir pro socialines problemas, kurių, metams bėgant, vis daugiau ir daugiau atsiranda lietuvių tarpe. JAV LB Krašto valdyba per savo įvairių sričių Tarybos šias problemas sprendžia. Ar tie sprendimai bus geri, vidutiniai, ar blogi priklausys nuo išrinktų asmenų.

Ne paplaptis, kad praityje yra buvę kai kurių nepasitenkinimų JAV Lietuvių Bendruomenės veikla ar tos veiklos kryptimi. Manau, kad šiandieną praeitis turėtų būti užmiršta, nes, jeigu pradedame skirstyti ir vieni kitus kritikuoti, nieko nenuveiksime. Reikia tiksliai džiaugtis, kad yra norinčių dirbti. Siūlydami savo kandidatus ar dalyvaudami balsavime, turime progą dalyvauti JAV lietuvių visuomeninėje veikloje, pasakydami savo „as“.

Teneliuka nei vieno lietuvių, kuris nebalsuotų šiuose svarbiuose rinkimuose.

DIALOGAS TARP MOKSLO IR TEOLOGIJOS

Vokietijos Vyskupų konferencijos pirmininkas ir Mainzo vyskupas Karl Lehmann išreiškė viltį, jog prasidėsiančios dialogas tarp mokslo ir teologijos. Diskusijų dėl bioetikos pavojų rodo, kad teologai ir mokslininkai turi bendrą uždavinį, pasakė vyskupas visuotiniame Gorres bendrosios susirinkime Mannheime. Pastaraisiais dešimtmečiais kilo abejonių, ar pažanga tarnaujanti žmogui ir ar techniškas pasaulio keitimas tikrai sudarą mokslo prasmę ir tikslą. Lehmann pabrėžė, jog „nereikia nepakenčiamas priešikumas mokslui“, vyraująs tarp

Kasdien tai vienoje, tai kitoje pasaulio vietoje įsiliesnėja nauji konfliktai, išskyla politinės, ekonominės krizės, įvyksta ginkluoti susirėmimai, atentatai, gausėja tarptautiniai ir mažesnio masto nusikaltimai bei kitokios negerovės, o čia staiga mokslininkai ateina dar su viena bloga žinia: pastebėta, kad kai kuriuose žemynuose sparčiai nyksta ropliai, ypač valeris ir rupūžės. Pirmoji mintis, pasiskaičius straipsnius spaudoje (pvz., „The New York Times“ ir „Chicago Tribune“, abu kovo 1 d.) ar pasiklausius reportažo televizijoje, yra lengva pasakyti — „Na, tai kas?“ Tarytum mes neturėtume kuo rūpintis, dar reikia sielioti varlių skaičius sumažėjimu. O dėl rupūžių...

Tačiau tai tik dar viena senos temos variacija: vėliausias perspėjimas dėl ozono sluoksnio nuolatinio skystėjimo ir jame atsirandančių vis didesnių „skylių“. Apie pavojų ozono sluoksniui pradėjome dažniau girdėti prieš maždaug 10 metų (iki to laiko daugelis net nežinojome, kas tas ozonas, kas jis visų yra) ir kasmet vis pigirsta nauji, kaskart rimtesni perspėjimai, kad žmonija neišvengs skaudžių pasekmių, jeigu nesustabdyd ozoną naikinančių chemikalų gamybos ir jų naudojimo.

Ozonas yra dujos, kurių molekules sudarytos iš trijų deguonies atomų. Didžiausia ozono koncentracija yra maždaug 25 km aukštyje ir apjuosia visą Žemės rutulį. Ozono sluoksnis nėra labai storas, vidutiniškai tik apie 3 cm, bet šio sluoksnio storis nuolat kinta, ypač pavasarį ir rudenį. Svarbiausia ozono nauda Žemei yra ultravioletinių saulės spindulių sugėrimas tuo būdu apsaugant ne tik žmones, bet visus gyvius ir augalus nuo žalingo jų poveikio (žmonėms ultravioletiniai spinduliai sukelia odos vėžį, kataraktus ir kitus negalavimus).

Didžiausi ozono sluoksnio storumo svyravimai paprastai pasitaikydavo virš abiejų Žemės

gyventojų, galįs būti susilpninats tik tuo atveju, jeigu mokslas patys įveiktų savo paties „naujos nekaltybės“ iliuziją. Gorres bendrija, kaip iniciatyvą mokslui skatinti, 1876 m. įkūrė grupę katalikų publicistų ir mokslininkų. Beveik 3,000 narių turinti organizacija rūpinasi katalikų pamaina aukštojo mokyklose ir remia studentus stipendijomis, dotacijomis spaudai ar lėšomis, skirtomis studijoms užsienyje.

Danutė Bindokienė

Galima ir iš varlių pasimokyti

ašigalių, periodiškai jie taip suplonėdavo, kad atsiradavo vadinamosios „skylės“. Labiausiai žinoma ozono „skylė“ yra virš Antarktikos, ypač tai pastebėta pernai. 1993 m. kovo mėn. virš Suomijos ir Švedijos ozono sluoksnis sudilo 40%, virš Kanados — 25%, naujos „skylės“ atsirado virš Pietų Amerikos (ypač Čilės) ir net Europos. Šiometiniai tyrimai parodė, kad ultravioletinių spindulių sustiprėjimas paveikė roplius. Pvz., bent 86% Šiaurės Amerikos roplių yra pavojingę; Australijoje iš 194 rūšių varlių 10% jau baigia išnykti dėl to, kad jos savo kiaušinėlius deda atvirame, skaidriame vandenyje, kuris neapsaugo nuo pavojingų spindulių ir buožgalviškai neiširita.

Galbūt daugelis nežinojome, kad ozono kiekis atmosferoje matuojamas ir Lietuvoje („Lietuvos rytas“, š. m. sausio 19 d.). Noreikiškėse, prie Kauno, 1993 m. sausio 1 d. buvo įkurta ozonometrijos grupė, kuriai vadovauja Darius Mikalajūnas. Duomenys siunčiami į Kanadą, į Pasaulinį ozono centrą. Kadangi matavimai ir stebėjimai vyksta neilga laiką, dar nustatyta, ar virš Lietuvos yra ozono „skylė“. Pernai labiausiai ozono kiekis virš Lietuvos buvo sumažėjęs balandžio pabaigoje ir rugsėjo gale — spalio pradžioje.

Atrodo, kad bent daugiausia industrializuoti kraštai pagaliau pradeda išgirsti mokslininkų perspėjimus dėl neabejotino pavojaus visai gyvybei mūsų planetoje, jeigu nebus sustabdyta beatoadriška freono ir kitų kenksmingų chemikalų gamyba, jais atmosferos teršimas. Daug šalių sutiko mažinti chemikalų gamimą ir ilgainiui visiškai jį išsisądinti. Tačiau galbūt svarbiau, kad eiliniai gyventojai pradeda susirūpinti ekologine savo planetos ateitimi ir vis garsiau reiškia savo nuomonę, kad reikia švarinti orą, vandenį, žemę, net jeigu dėl to reikėtų atsisakyti kai kurių patogumų.

1941 m. kovo mėn. perėjęs per sieną Vilniaus štabo ryšininkas M. Naujokaitis iš Berlyno gauna žodinius nurodymus pagrindinio centrams pagal Vokietijoje išleistą Vyriausiojo štabo instrukciją „Nurodymai Lietuvai išlaisvinti“. Instrukcijoje pasakyta: „Vyriausiasis sukilimo paruošimo organas, būtent — Vilniaus ir Kauno centrus — reiktų vieną kitam subordinuoti, laikant Vilniaus centrą aukščiausiuoju. Subordinacija turi būti tokia, kad kuriam jų negalint veikti, jo veiklą galėtų automatiškai perimti antrasis centras. Kiekvienas sakytų centras plečia savo tinklą ir kuria jam pavaldžius kovos padalinius provincijoje: Vilniaus centras — Lietuvos rytinėje pusėje, Kauno — Užnemunėje, Žemaitijoje, Aukštaitijoje. Be to, reikėjo dar sudaryti tarpinius centrus, kad dėl centralizacijos nebūtų išsiruota veiklos sistema, išaiskinti jos nariai. Vilniaus centrui buvo subordinuotas Vilniaus rajono centras (pačiame Vilniuje), kuriam priklausė Vilniaus, Trakų ir Ukmergės apskritys. Tarpinį centrą sudarė 3-5 žmonės, kurie savo ruožtu nustatė apskrityc centrų sudėtį iš 2-3 asmenų. Centrų nariais ir patikėtiniais turėjo būti parenkami iniciatyvūs, tvirtos valios, ryštingi, gabūs vadovauti žmonės. Šiuo metu galima tik apibūdinti Vilniaus tarpinio centro vadovų pavardes.

Suprantama, kad LAF vyriausiasis štabas Berlyne Lietuvos pagrindinio centrą galėjo duoti tik bendrausio pobūdžio nurodymus, teoriskai numatyti pasiruošimo sukilimui eigą. Žmonių parinkimas konspiraciniam darbui, konkretus to darbo organizavimas ir vykdymas taikantis prie esamos situacijos, teko kovotojams Lietuvos.

(Bus daugiau)

VASARIO 16-SIOS SAVAITĖS KOMENTARAI

JONAS JODIŠIUS

Žinoma, svarbiausias įvykis šią savaitę Vasario 16-oji! Labai krito į akis, kaip šaltai visuomenės sutinkamas Lietuvos prezidentas A. Brazauskas ir kaip šiltai - V. Landsbergis. Matyt, A. Brazauskas šalininkai nėra nepriklausomos Lietuvos karšti rėmėjai, jeigu nesilanko jokiuose viešuose renginiuose, akituose Vasario 16-ajai. Jei tikėti, kad A. Brazauskas dar vis populiariausias Lietuvos politikas, tai nieko gero nesako. Tai tik viena iš per sovietmetį prarastų valstybingumo, nepriklausomos valstybės suvokimo nebuvimo, išraiškų. Tai mato ir visiškai Lietuvos valdinių veiksmų daugumoje.

Radio ir TV stočių bendras rūpestis

Vienas svarbesnių, nors ir nelabai pastebimų istoriškai, įvykių praėjusią savaitę buvo privačių radijo ir televizijos stočių veiksmas. Ketvirtadienį, 20 val., visos privačios radijo ir TV stotys, kurios sudaro RTV sąjungą, nutraukė savo laidas penkioms minutėms ir transliavo šaukinius bei kreipimaisi prezidentui, seimui ir vyriausybei. Tokiu būdu parodyta, kas atsitiks, jeigu Lietuvoje vėl liktų tik viena valstybinė TV ir vienas valstybinis radijas. O taip atsitikti gali, nes ruošiamas naujas radijo ir TV įstatymas. Pagal jį, beveik visos privačios stotys atsiduria už įstatymo ribų. Mat, pavyzdžiui, įsteigti TV ar radijo stotį gali ne mažiau kaip trys asmenys arba firmos. O daugumas stočių įsteigta mažiau asmenų. Ir tokių nesamonių projekte yra labai daug. Politinės partijos ir Bažnyčia negali įsteigti nei radijo, nei TV stoties. Noriu pabrėžti, kad visos RTV sąjungos stotys yra labai dideli konkurentai. Tačiau prieš bendrą bėdą sugebėjo susivienyti. Vienas pagrindinių RTV sąjungos reikalavimų, kad valstybinis radijas ir TV neužsiiminėtų komercija. Jie gyvena iš biudžeto skiriamų lėšų, todėl gali reklamą transliuoti labai mažomis kainomis, tuo pjaudamos privačias RTV stotis, kurios gyvena tik iš reklamos. Taip pat reikalaujama, kad ryšiniai keltų kainas pagal kuro kainas, o ne, kaip tiems užėina. Dar vienas reikalavimas, kad RTV stočių teisės būtų suligintos su spaudos teisėmis.

Redaktojų pakeitimas

Kitas gana plačiai komentuojamas įvykis, tiesa, jau iš praėjusios savaitės pabaigos, „Lietuvos aidą“ redaktojų pakeitimas. Tokie laikraščiai, kaip „Respublika“ ir „Lietuvos rytas“, paskelbė, jog pagrindinė redaktojų pakeitimo priežastis, kad Konservatorių partija nori pasisavinti laikraštį. Kita diena po pakeitimo ir „Respublikoje“, ir „Lietuvos ryte“ iškarto buvo paskelbti straipsniai ir buvusio redaktojų S. Stomos

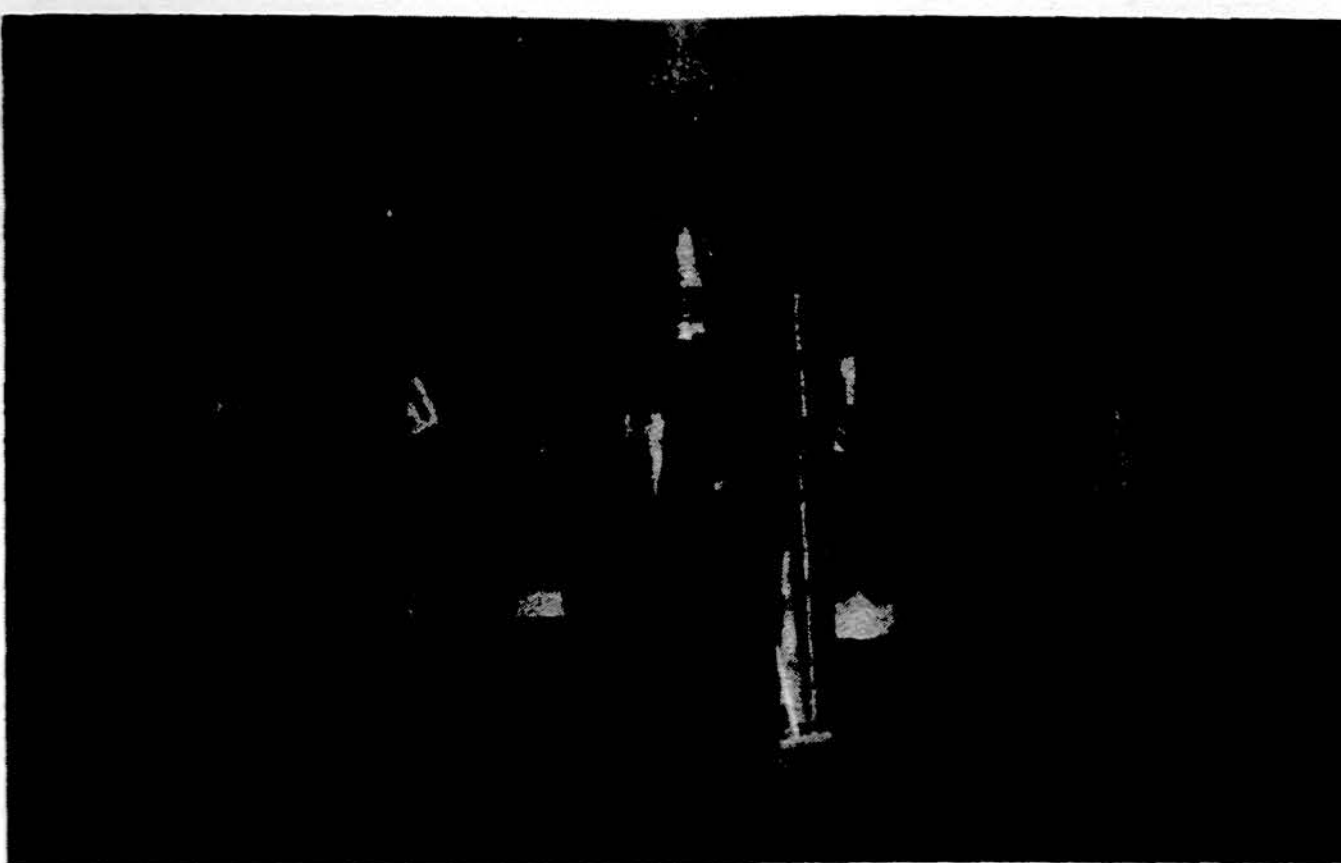
pasikalbėjimas. Anksčiau S. Stomos šie laikraščiai labai neglostė. O pagrindinė redaktojų pakeitimo priežastis matoma „Lietuvos aidą“ bendrovės stebėtojų tarybos pareiškime. Pasirodo, kad S. Stoma norėjo nusipirkti didelę dalį „Lietuvos aidą“ akcijų. Žinoma, tai nebūtų blogai, jeigu būtų aišku, iš kur pinigai. S. Stoma negalėjo pasakyti, kas finansuoja šį jo pirkinį. Be to, labai krito į akis S. Stomos komercinė veikla „Lietuvos aidą“, prabangos pomėgis.

Rusijos tranzitas per Lietuvą

Vėl išplaukė į pirmą vietą Lietuvos santykiai su Rusija. Lietuvos valdžia nori pasirašyti su Rusija tranzito ir Karaliaučiaus sritį sutartį. Pavojus yra tokiose terminuose, kaip „koridorius“ ir „karinis tranzitas“. Deja, mūsų valdžia labai nenuosekli. Vieną dieną ji šneka apie „Rusijos koridoriaus per Lietuvą ir Karaliaučiaus sritį“ sutartį, o kitą dieną skuba pabrėžti, kad apie koridorių nekalbama. Toks koridorius reikėtų Lietuvos savarankiškumo pabaigą. Juk Rusija vėl įkeltų į Lietuvos teritoriją koją. Jau dabar, dar nepasirašius jokių sutarčių, nuo vasario 20 d. per Lietuvą pradeda važinėti, netikrinami mūsų pasieniečių, Rusijos traukiniai ir Karaliaučiaus sritį. Jie sustos Vilniuje ir Kaune bei pasienio miestuose. Keleiviai, atseit, neišlips. Traukinius lydes neginkluotas Lietuvos pasienietis. Žinant, kokios mafijinių struktūrų galimybės, aišku, kokios puikios sąlygos atsiranda ginklų ir narkotikų kontarabandai. Be to, Rusija įsigyja dar vieną Lietuvos spaudimo svertą. Todėl keistai atrodo LDDP bandymai nematyti pavojaus Lietuvos nepriklausomybei ir neseniai prezidento A. Brazausko skaitytas pranešimas Vasario 16-osios minėjimui.

Antausis politiniams kaliniams

Dar vienas LDDP antausis tremtiniams ir politiniams kaliniams įvyko ketvirtadienį, vėl vakare, baigiant Seimo sesiją. Buvo patvirtintas Genocido tyrimo centro vadovas. Juo tapo buvęs politkalnis Vytautas Skuodis. Pagal Centro nuostatus, vadovo kandidatūrai turi pritariti tremtinių ir politkalnių organizacijos. Tuo tarpu V. Skuodžio kandidatūrai jos nepritarė, mat tas įkalinimo vietoje bendradarbiavo su kalėjimo administracija. Politkaliniai ir tremtiniai siūlė įvairias Genocido centro vadovo kandidatūras, bet visos jos buvo premjero A. Šleževičiaus atmetos ir vėl pasiūlytas V. Skuodis. Politkaliniai jau seniai budi KGB rūmų kameroje, o penktadienį užbloko ir Genocido centro vadovo kabinetą. Susikibta nejuokais. Jau galvota, kad policijos pagalba bus išvaikyti rūmuose



Organizacijų atstovai su vėliavomis Vasario 16-tos minėjimą Clevelande atidarant. Himną gieda sol. V. Muliolienė, akompanuojant pianistei R. Bandzieni.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

LINAS KOJELIS AMERIKOS POLITIKOS FORUME

Amerikos Respublikonų partija suorganizavo nepelno, neapmokėtiną „smegenų centrą“ — National Policy Forum — išstudijuoti principus, kuriais turėtų vadovautis krašto vidaus ir užsienio politika. Forume sutelkta trejetas šimtų pasiųstų amerikiečių klausimams studijuoti ir išvadoms bei rekomendacijoms formuluoti.

Vadovaujančią rolę Forume turi 11 narių Direktorių taryba,

budintys politkaliniai. Buvo atvykę policininkai bei privačių TV „Tele-3“ ir „Baltijos TV“ korespondentai. Policininkai po kiek laiko išvyko, o korespondentai liko budėti per naktį. Politkaliniai nelinkę nusileisti valdančiosios partijos savivalei, o LDDP nori parodyti, kas yra valdžioje.

bet pagrindinį darbą dirba keturiolika „politikos tarybų“ („Policy Councils“), kurioms vadovauja vidaus ir užsienio politikos ekspertai, buvę vyriausybės nariai — ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick, gynybos sekretorius Richard Cheney, urbanistikos sekretorius Jack Kemp, švietimo sekretoriai William Bennett ir Lamar Alexander, keli senatoriai, kongresmanai, universitetų profesoriai ir kiti.

Viena iš 14 „politikos tarybų“ ruošia medžiagą temai „Amerikos vadovaujanti rolė besikeičiančiame pasaulyje“. Ši taryba gilinasi į tarptautines problemas, kurių sprendimuose Amerika dažniausiai turi lemiantį balsą. Šioje darbo grupėje dalyvauja 20 asmenų: gen. Brent Scowcroft, Henry Kissinger, dr.

Daniel Pipes, Elliot Abrams, kongreso nariai, ambasadoriai, kun. prof. Frenk Parker, SJ ir kiti. Čia pakviestas Amerikos politikoje patyręs Amerikos lietuvis Linas Kojelis. Šiai „politikos tarybai“ vadovauja senatoriai, užsienio reikalų komisijos nariai — Nancy London Kassenbaum ir Richard G. Luger.

Forumo organizatoriai reiškia įsitikinimą, kad idėjos keičia politiką. Dalyvaujant Linui Kojeliui, respublikonų partijos ekspertų svarstomų idėjų tarpe sau užtikrintą vietą turi ir iš bolševikų okupacijos išsivadavusios Baltijos valstybės.

Respublikonų partijos vadovybė, kviesdama Liną Kojelį į Forumą, įvertino jo sėkmingą darbą Baltuosiuose rūmuose, Valstybės departamente, Pentagono ir dabar Amerikos Baltijos fonde.

J. U.



City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVARDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis IŠ VILNIAUS Į:

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$850.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$850.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$850.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$850.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$850.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti iki 1994 m. kovo 31, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti nereikia.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugo“ kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 08 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.



Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarias septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9825 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783



City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-184
TELEFAX (370) 2-223-140

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškau geros sluvėjos sugubandios profesionaliai ir visapusiškai atlikti darbą. Teirautis tel.: (312) 829-4740 darbo dienos nuo 10 v.r. - 6 v.v.

MISCELLANEOUS

Pirkstu senesni, bet labai gerame stovyje ir nebrangų automobilį. Kreiptis po 7 v.v. tel. 312-776-6313.

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 99th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 551-8854

ELEKTROS.

IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIAUS PUMPUTIS

50-metė moteris gali prižiūrėti vyr. amžiaus žmogų arba vaikus.
Tel. 312-254-0377

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

FOR SALE

LAIKO PAGRĖBSTAI

Vladas Kulbokas
Atsiminimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Alksnėnų Madona; kankinys kun. J. Dabla; suvalkiečių ūkis — sodyba, darbai, darbininkai, valgiai; šeimos istorija — studijos, mokytojavimas Plungeje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje, Vokietijoje, Amerikoje; darbas Lietuvių Enciklopedijoje. Knygos kainą 8 dol. Illinois gyventojams Tax 0.70 ct. Persiuntimo išlaidos: USA — 2.50 dol., Canada — 3.50 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 886-6989
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuteris ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Parduodamas 5 mieg. namas ant 3 akrų žemės su prūdu; 5 min. iki Pas. Liet. centro; puiki aplinka ir privatumas. Kreiptis: tel. 815-838-5071.

BALYS BUDRAITIS

Asmeniški patarnauja įvairių nuosavybės pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, 312-778-3971

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas naujai atremontuotas 6 kamb., 2 mieg. butas Marquette Park apyl. Su apšildymu, šaldytuvu, dujine plytele \$450 j mėn. Galima naudotis skalbimo mašina, džiovintuvu bei garažu. Skambinti: (312) 434-7357.

Brighton Pk. išnuomojamas 5 kamb., 2 mieg. butas antrame aukšte. Kreiptis vakare 5 v.v. - 10 v.v., tel. 312-324-0292.

Lietuvos Vaikų Viltis
nuoširdžiai dėkoja

LITHUANIAN MERCY LIFT

už malonų bendradarbiavimą ir už persiuntimą Lietuvos Vaikų Vilties Ortopedinė Operacijai Vilniuje virš ketvirčio milijono dolerių vertės įrangos bei medicininių reikmenų.

DANUTĖ BRAZYTĖ BINDOKIENĖ Lietuvių Papročiai ir Tradicijos Išeivijoje Lithuanian Customs and Traditions

Antroji laida/Second Edition

Autorė jau knygos pratarmėje rašo: „kad knyga bus naudinga tiems, kuriems ji skiriama: lietuviams išeiviams, tebeiešantiems lietuviškumo keliu, nuolat kreipiantiems akis ir mintis į savo kilmės kraštą — Lietuvą“.

Pirmoji laida išleista 1989 metais turėjo labai didelį pasisekimą ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe ir buvo išparduota per trumpą laiką.

Antrąją laidą išleido taip pat Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Chicago, IL 1993 m. Knyga kietais viršeliais, 362 psl. iliustruota. Lietuvių ir anglų kalba. Kaina 15 dol. Užsakant paštą, pašto persiuntimo išlaidom pridėdama: JAV — 2.50 dol., į Kanadą, 3 dol. į kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. valstijos mokesčių. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.



Mokytojams nėra pietų pertraukos. Maironio lit. mokyklos mokytojai (iš kairės: Bronius Fabijonas, Asta Kazlauskaitė ir Kastytis Šoliūnas aptaria darbą klaseje.



Vladas Jasiulionis (dešinėje) su draugu, gudu nuo Pinsko, Šemetouski, 1934 m. lapkričio mėn. Bochnia vietovėje.

VIENO RYTŲ LIETUVOS KAIMO KARO METO ISTORIJA (I)

Vladas Jasiulionis, gimęs 1913 m. Ignalinos miestelyje, tarnavo lenkų kavalerijoje, kur išėjo puskarininkų mokyklą. Antrojo pasaulinio karo metu gyveno Šišniškių kaime. Jis pasakoja savo prisiminimus, kai teko susidurti su partizanais.

Buvo 1942 m. gruodžio 7 d. naktis. Ką tik buvau grįžęs iš budėjimo ir kietai užmigęs, kai į visus langus pradėjo belstis rusų partizanai, reikalaudami atidaryti duris. Aš išėjau į duris. Eidamas atidaryti durų, pastebėjau gonkose gulintį kirvį. Jis mane, kad partizanai nėra daug, todėl pirmąjį kirto kirviu, tas nežmoniškiškai suspiegęs „Rebiata z taporum brasaista“, nes jam kliuvo per ranką.

Tada jie greitai atsitraukė ir pradėjo šaudyti. Tėvas nespėjo greit pasitraukti, tai jam sprogtama kulka sudraskė dešinės kojos pėdos viršų. Kraujuoti kojos gabaliukai buvo ištiškę ant sienų ir lubų. Kai partizanai įėjo į vidų, tėvas gulėjo paplūdes kraujuose ant grindų. Vienas iš jų pridėjo automata prie galvos ir norėjo pribaižti, bet vadovas jį pastūmė, sakydamas: „Jis ir taip numirs“. Mano seserį Mariją paklausė, ar ji turi ginklą. Kai pasakė tūri, liepė atiduoti. Ji išėmė iš kišenės rožinį ir pasakė: „Čia mano ginklas“. Jie supykę šautuvu buožėmis ją sumušė, visa buvo mėlyna. Tada jie išdaužė visus langus, iš kaimyno Adomo Bureikos namo stogo išplėšė šiaudų ir mėgino padegti sandėliuką, esantį prie gyvenamo namo. Šiaudai sudegė, bet malokos neužsidegė. Sienose buvo padaryta 160 kulku skylių. Rusų partizanų buvo 12.

Partizanai buvo atėję manęs paimti, nes žinojo, kad aš esu seniūnas ir organizuoju kaimo gynybą. Jie jau buvo nužudę mano gerus draugus: Sinių Narcizą, Kruminį Vladą, Grigonį Vladą, Mažeiką Stasį ir daug kitų.

Partizanai, traukdamiesi iš kaimo, užėjo pas seniūno padėjęją Antaną Šekstėlę, reikalaudami ginklo. Jis ginklo neturėjo. Tada jie paėmė žibalinę lempą, žibala išpylė ant lovos ir padegė. Bet, jiems pasitraukus, ugnis buvo užgesinta.

Tuo laiku mes turėjome kai-

me tik 4 šautuvus: mes, trys broliai Jasiulioniai ir Pranas Saulis. Po to užpuolimo mes ėmėme rimtai ginkluotis. Aš sukviečiau kaimo vyrus, kurie mane kaip seniūną išrinko vadovu, nes jie manė, kad aš turiu daugiau pažinčių su policija, tai galėsiu lengviau gauti ginklų. Mūsų krašte tuo laiku jau tik lietuviu būti buvo pavojinga. Baltarusijoje vokiečiai degino kaimus, nes ten partizanai jiems darė daug žalos.

Mūsų kaimas buvo tik 3 km nuo Baltarusijos sienos, naktimis ginkluotos gaujos ėjo ir plėšikavo vieniems ir kitiems. Mūsų krašte tuo laiku jau tik lietuviu būti buvo pavojinga. Baltarusijoje vokiečiai degino kaimus, nes ten partizanai jiems darė daug žalos.

Man kaip seniūnui reikėjo antradieniais ir penktadieniais vykti į Švenčionių valsčių, kuris buvo už 9 km. Kelias ėjo per mišką. Žinodamas, kad partizanai nori mane suimti, stengdavausi važiuoti ne tuo pačiu keliu. Beveik pusę Dvylionių seniūnijos buvo gudai, bet jie buvo geri ir nuosirdūs žmonės. Jie man viską pranešdavo, ką partizanai apie mane klausinėjo. Partizanai jiems sakė: „Ko dėl jūs klausote to lietuvių? O gudai atsakydavo, kad, kai aš ateinu pas juos, visuomet kalbu gudiškai, nes tą kalbą mokėjau iš mažens.“

1943 m. lapkričio mėn. baigiantis, važiuavau į Švenčionių valsčių. Su manim kartu važiuojo kaimynas Adomas Jurkuvėnas 35 m. ir mano brolio sūnus Vytautas 14 m. Kelias miške buvo duobėtas ir purvinas. Aš buvau sunkiai apsvilkęs. Dėvėjau aulinius batus, kailinius ir sėrmėgą. Mums bevažiuojant, iš miško išėjo keturi vyrai rusiškais uniformomis, su šautuvais, atstatytais į mūsų pusę, ir liepė sustoti. Kai sustojome, lenkiškai užklauso: „Iš kur, vyrukai? Norėdamas juos suklaidinti pasakiau, kad esu iš Kameniškos, nes ten gudai gyveno. Bet tuo jau užkamandavo rusiškai: „tai lipk iš vežimo“. Dabar pats nesuprantu, kokia jėga mane metė iš vežimo, šokau iš vežimo į kairę pusę ir žaibo greitumu

leidausi į mišką. Išgirdau, kai sušuko: ir padėjo šaudyti, pajutau parako dūmus. Pabėgęs toliau, nusivilkau sėrmėgą ir palikau ant kelmo. Bėgau į namus apie 4 km. Kai mane vijo į mišką ir šaudė, Adomas Jurkuvėnas irgi, iššokęs iš vežimo, pabėgo. Ant vežimo liko tik Vytautas Jasiulionis. Tada iš miško atėjo dar 9 partizanai. Jie Vytautą klausinėjo, kas su juo važiuo, jis atsakė, kad jų nepažįstas, o jis važiuojo rusams pabėgėliams parvežti maisto. Mūsų kaime tuo metu jau buvo rusų pabėgėlių nuo Oriolo.

Atbėgęs į kaimą, sukėliau vyrus ir mūsų 15, pasiėmę šautuvus po skvermais, išėjome gelbėti Vytauto. Paeję gal pusę kilometro, sutikome parvažiuojantį Vytautą. Aš tą dieną vis tiek važiuavau į Švenčionius, tik jau aplinkiniais keliais. Mano tėvas nuėjo į mišką, nurodytoje vietoje surado sėrmėgą ir parnešė namo. Sėrmėga apačioje buvo kietą kartą persautą.

Praejus 50 metų, man ir dabar nelabai aišku, kodėl aš bėgau, nes pabėgti buvo maža galimybė.

Po to užpuolimo mes pradėjome rimtai ginkluotis, kad galėtume apsiginti nuo partizanų. Iš Švenčionių saugumo viršininko Broniaus Narbuto gavome 12 šautuvų ir šovinių. Iš Švenčionių valsč. sekretoriaus gavome šautuvams leidimus, kaip garbės policija. Kai jau turėjome 17 šautuvų, dieną ir naktį ėjome sargybas.

Apylinkėse siautė partizanai ir vis ėjo gandai, kad jie ateis ir į mūsų kaimą. 1943 m. trečią Velykų dieną mes budėjome. Naktis buvo labai tyla ir toli girdėti. Kai pastebėjome, kad partizanai pasuko keliuku į mūsų kaimą, visi užsitaikėme šautuvus. Kai jautėme, kad jie jau mūsų laukia, mes pasislėpėme už barikadų, kurias buvome paskubomis pasidaryę. Kai jie priartėjo apie 100 metrų, vyrai pradėjo nerimauti, kad jau reikia šaudyti, aš juos raminau, kad palauktų, kai aš šausiu. Aš norėjau juos arti prisileisti. Kai iššoviau, tai buvo beveik salvė, nes visi to tik ir laukė.

Partizanai tuojau iššovė geltoną raketą ir po kelių minučių prie „beržiuko“ pasistatė kulkosvaidį. Tai buvo apie 100 metrų nuo mūsų. Mes visi nutaikėm į „beržiuką“, nes buvo matyti iš kur ugnis spjaujo. Po poros salvių kulkosvaidis nutilo ir mes nustojome šaudyti, nes nenorėjome eikvoti amunicijos, kurios nedaug turėjome. Palikęs šioj pozicijoj 4 vyrus, su kitais nuėjome pažiūrėti toliau, nes tikėjome, kad jie gali sūpti kaimą. Prašvitus nuėjome pažiūrėti į tą vietą, iš kurios partizanai šaudė. Prie „beržiuko“ radome paliktą durtuvą ir krūvelę tuščių gilių. Už kokių 300 metrų radome pakinkytus rogešius, ir kadugius išpajiniojusius, arklus. Rogėšius buvo rąbų ir maisto. Arklus su rogėmis nuvarėme į Švenčionių policiją. Vienus kailinius atidavėm Kostui Vilkuotiui, nes jis kailinių neturėjo. Šiek tiek veliau bužionėje, kad partizanai manė, kad jie užvažiuo ant vokiečių pasalo. Tik po trijų savaičių sužinojo, kas jiems taip pasipriešino.

Greit po to atėjo eigulys Bronius Mackevičius ir atnešė partizanų laišką. Jie įsakė tą laišką įteikti man ir gauti mano atsakymą. Pagrasino, jei per 10 dienų jis neatneš mano atsakymo į tą jį laišką, tai jis bus sušaudytas. Jam verkiant, mes jį nuraminome ir pažadėjome greitai duoti atsakymą. Atneštas laiškas buvo adresuotas „Komandiru samabaroni de revni Šišniški“. Jame buvo rašoma, kad vokiečių pralaimėjimas yra neišvengiamas, o jūs už vokiečius kariuote, ir grasio, kas bus, kai sovietų

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PAŠVENTINTA NAUJA BAŽNYČIA

Gruodžio 8 d. Šiauliuose pašventinta Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia (buvę valstybinės akcinės įmonės „Nuklonas“ kultūros rūmai). Iškilnėse dalyvavo Kauno vyskupas augziliaras Vladislovas Michelevičius, Kauno kurijos kancleris Rimantas Norvila, Šiaulių bažnyčių klebonai, kiti kunigai ir apie 5,000 tikinčiųjų.

Per pamokslą vyskupas V. Michelevičius, kuris bažnyčią pašventino, perskaitė kardinolo Vincento Sladkevičiaus pasirašytą dekretą dėl bažnyčios pavadinimo patvirtinimo ir kunigo A. Vainoro paskyrimo jos klebonu. Šiuo dekretu bažnyčiai suteikiamos visos parapijinės bažnyčios teisės. Naujos parapijos teritoriją sudarys visa Šiaulių miesto pietinė dalis. Vyskupas išreiškė viltį, jog bažnyčia nebus tuščia, padėkojo miesto vadovams už suteiktas patalpas ir pridūrė, kad svarbu ne patalpų grožis, o tvirtas įsitikinimas gyventi pagal Dievo mokslą. Už moralinę ir materialinę paramą tikintiesiems bei įmonės „Nuklonas“ direktoriui V. Slaninai padėkojo Šiaulių dekanas kun. K. Jakaitis, naujos bažnyčios klebonas kun. A. Vainoras ir Šiaulių miesto vicemeris K. Savinis.

Gruodžio 7 d. Šiaulių Šv. Ignaco jėzuitų bažnyčioje vakare Mišias koncelebravo Jėzaus draugijos generalinis vyresnysis tėvas Peteris-Hansas Kolvenbachas, Lietuvos jėzuitų provincionalas t. Jonas Boruta ir kiti jėzuitai.

VYSKUPŲ KONFERENCIJOS REZOLIUCIJA DĖL CARITAS PERSPEKTYVŲ

Lietuvos Caritas nuo pat savo gyvavimo pradžios reiškėsi kaip organizacija, vykdanči Bažnyčios uždavinius, todėl ir ateityje jos statusas bažnytinėje struktūroje negali keistis. Tačiau pabrėžtina, kad nors Caritas šiuo metu ir yra kiekvienos vyskupijos karitatyvinės veiklos svarbiausia šaka, tačiau ne vienintelė. Šalia Caritas matome veikiančias kitas karitatyvines organizacijas: Patria, Kolpingo šeimą, SOS vaikų kaimus ir kt.

valdžia sugrįš. O dabar darykite bunkerius kiekviename sklype... Žodžiu, ragino susitaikyti. Pasirašė „Komandyr brigady Markov, komandyr zvoda Zaicev.“

Mūsų atsakymas buvo: „Jūs, draugai, nežinote, ką rašote. Mūsų kaime nėra jokio vokiečio, jokios įstaigos ir jums nėra jokio reikalo eiti į mūsų kaimą. Jums yra pakankamai vietos be mūsų kaimo. Be to, jūs ir nekariaujat su vokiečiais, o tik plėšikaujate ir skriaudžiate vargšus žmones. Kad aš kariavau prieš vokiečius, tai žino visa apylinkė, kad esu pabėgęs iš vokiečių nelaisvės – irgi visi žino. Jūs, taveri, pirmieji mus užpuolėte. 1942 m. gruodžio 7 sunkiai sužeidėte seną žmogų, sumušėte moterį, padegėte namą. Tai, taveri, neikite į mūsų kaimą ir neikite per mūsų laukus.“

Mes žinojome, kad jie laikėsi mūsų sąlygų, nes vieną kartą mano svainis Vincas Kaniušėnas buvo priverstas juos iš Kameniškos kaimo nuvesti nakties metu Pelekon, tai jie jį išpėjo. Sako, vėsk taip, kad aplenkium Šišniškių kaimo laukus, nes tie durniai gali būti kur nors sugulę.

Paruošė Ignas Medziukas

Visos šios organizacijos veikia su Bažnyčios palaiminimu ir vyskupai džiaugiasi jų palaiminą veikla.

Vyskupai siūlo Caritas federacijai iki ateinančio suvažiavimo peržiūrėti paskirų sekcijų rezultatus ir ateityje pasilikti tik tas veiklas, kuriose darbas vyko sėkmingiausiai. Vyskupai pritaria Caritas federacijos Centro valdybos nuomonei, kad po suvažiavimo Caritas turėtų susikoncentruoti ties pagalba šeimoms, tarnyba ligoniams ir socialinėmis problemomis.

Caritas leidyklos, Šeimos centro, Diagnostinio centro ir Slaugos ligoninės veikla Caritas federacijos struktūroje turėtų būti reglamentuota atitinkamais statutais.

Prieš suvažiavimą, koreguojant Caritas įstatus, būtų tikslinga įteisinti, kad Caritas kiekvienoje vyskupijoje veiktų autonomiškai vietos Ordino globoje ir valdytų visas Caritas institucijas, esančias vienoje ar kitoje vyskupijoje, o Caritas federacijos Centro valdyba atliktų tik koordinatoriaus ir padėjęjo vaidmenį ir apsiribotų tik tais projektais, kurie yra bendri visoms vyskupijoms.

Vyskupai ragina kunigus vikseriškai remti Caritas ir kitų karitatyvinių organizacijų veiklą, nes ji tiesiogiai tarnauja Dievo tautai. Vyskupai nuolat remia Caritas darbą ir padės Caritas federacijai vis labiau integruotis į Bažnyčios struktūrą.

DIDŽIAUSIAS JAUNIMO SUSITIKIMAS POKARIO LAIKAIS

Apie 100,000 jaunuolių iš viso pasaulio laukiama atvykstant į Taizę bendrijos organizuojamą „Europos jaunimo susitikimą“, kuris šiais metais vyks Miunchene laikotarpiu tarp Kalėdų ir Naujųjų Metų. Organizuoti renginį patikėta penkiems Taizės broliams. Jų tvirtinimu, rengdami „didžiausią jaunimo susitikimą, koks tikait vyko Miunchene pokario laikais“, jie susilaukia didžiulės paramos. Miesto gyventojai nori, kad šis susitikimas taptų „dideliu vaisingumu ženklų“ vyraujančio priešiško užsieniečiams akivaizdoje. Daugiau negu 1,000 šeimų jau pasižadėjusios priimti svečius.

Taizę bendruomenė, kuriai vadovauja brolis Roger, kiekvienais metais rengia jaunimo susitikimą kuriame nors dideliame Europos mieste. Paskutinis susitikimas įvyko 1992 m. Vienoje. Pati bendruomenė išsikūrusi mažame Burgundijos (Prancūzija) kaimelyje ir egzistuoja nuo 1940 metų. Beveik 200,000 jaunuolių kasmet aplanko Taizę kaimelį, kuris tapo didžiausia Europos jaunimo piligriminių kelionių vieta.

RAGINA IMTIS KONKREČIŲ PRIEMONIŲ VAIKŲ GEROVEI

Popiežius Jonas Paulius II paragino imtis veiksmingų priemonių vaikams ginti ir lavinti. Lapkričio 20 d. kreipdamasis į tarptautinio kongreso „Vaikas – visuomenės ateitis“ dalyvius, jis pasakė, kad vaikų mirtingumas turis būti sumažintas, užtikrintas jų prasimaitinimas bei išsilavinimas. Vaikams, esantiems konfliktų srityse, turi būti teikiama pagalba, pabrėžė Jonas Paulius II.

Katalikų Bažnyčios galva kreipėsi į tarptautinę bendriją, ragindamas įgyvendinti 1989 m. Jungtinių Tautų veiksmų planą dėl vaikų teisių. Tai būtų viską apimantis atsakymas į disbalansą, egzistuojantį tarp Šiaurės ir Pietų ir sudarantį

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Gerasirdžių skaitytojų donumas yra laikraščio gyvybės laidas. Visiems reiškiamas širdingiausia padėka.

60 dol. Liucija Kurkulis, Rochester, NY; Halina Dily, Chicago, IL; K. Indreikienė, Chicago, IL; Kazys Normantas, Chicago, IL; dr. J. Dičpinigaitis, Woodhaven, NY; Benediktas Neverauskas, Sterling Heights, MI; Paulius Gylis, Olympia WA; Katryna Bulota, Los Angeles, CA; Linas Raskavičius, Huntington Beach, CA; Vladas Damašius, East Chicago, IN.

50 dol. Petras Jasulaitis, Chicago, IL; V. Plepys, Orland Park, IL; A. Aleksandravičius, Hot Springs, Ar; George Taurat, Portage, IN; Donatas Banaitis, Woodhaven, NY; Charles Rulys, Hamilton, Kanada; D. Skučas, Fairfax, VA; Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“ (per Ireną Smeliauskienę), Oak Lawn, IL.

40 dol. Efraima Mikuckis, Davis, CA; dr. Stepas Matas, Independence, OH.

35 dol. Juozas Mikulis, Westchester, IL.

nuolatinę tarptautinio nestabilumo bei daugybės kancijų priežastį. Vaikų gerovei pasaulyje užtikrinti nepakanka vien mokslinių tyrimų indėlio bei finansinių lėšų, tam reikalingos dar ir fundamentinės vertybės, pabrėžė popiežius. Joms priklauso pagarba „šeimai kaip visuomenės pagrindinei lastei“, taip pat harmoningo vaikų augimo garantijos. Vaiko gynybą, lavinimą ir apsaugą visados turinti lydėti meilė, akcentavo Jonas Paulius II.

30.06 dol. A. Miknis, Dayton, OH.

30 dol. Antanas Pukas, Etobicoke, Kanada, Benas Dunda, Cicero, IL; Juozas Strokas, Bridgview, IL; Anelė Ragazinskas, Philadelphia, PA; G. Baltrusaitis, Sun City, CA; Natalija Kaminskas, Euclid, OH.

25 dol. Eugenijus Likanderis, Chicago, IL; B. Papaurėlis, Montreal, Kanada; Stanley Drevinskas, Hartford, CT; L. Jaselskis, Chicago, IL; Paulius Leonas, Oak Lawn, IL; Tadas Rūta, Chicago, IL; kun. V. Krisciunevicius, Southfield, MI.

20 dol. Bronius Klimas, Lyndhurst, OH; Gertrūda Slaby, Powers Lk, WI; E. Kastaunienė, Chicago, IL; Liuda Petravičius, Chicago, IL; Alfonsas Nakas, Sunny Hills, FL; Juozas Kalinauskas, Philadelphia, PA; dr. T. Rymantas, St. Petersburg Beach, FL; Aldona Paškevičius, Vista, CA; Vaclovas Dzigas, Omaha, NE; Aleksas Lapkus, Bridgeview, IL; Jono Vanaigaičio Šaulių kuopa (per Stasį Augonį), So Boston, MA; Sofija Holiusa, East Chicago, IN; Vasys Stepsys, Sudbury, Kanada; Kostas Matulis, Burbank, IL; Maria Mogenis, Quincy, IL; Jonas Paliulis, Waterbury, CT; Joseph Augutis, Treasure Island, FL; F. Putrius, Palos Heights, IL.

15 dol. Antanas Baronaitis, Chicago, IL; Antonina Balesis, Chicago, IL; Ada Skučas, Beverly Hills, CA; B. Kasinaskas, W. Henrietta, NY; Nijolė Slaminskas, Great Nec, NY; Joseph Dauparas, Chicago, IL; B. ir B. Banaitis, Abington, MA; Ada Stotun, St. Petersburg Beach, FL; Stasė Taučytė, Waukegan, IL.

11 dol. Bronius Pranskus, Toronto, Kanada.

A.†A.

ALEXANDER MATUSAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. kovo 1 d., 6 val. vakaro, sulaukęs 76 metų. Gimė Chicagoje.

Nulūdė liko: sesuo Helen Tarrant, su vyru Jack, gyv. Anaheim, CA; brolis Alphonse Matusas su žmona Pauline; sesers ir brolio vaikai.

Priklausė American Legion Don Varnas Post #986. Velionis pašarvotas ketvirtadienį, kovo 4 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus-Butkus laidojimo namuose, 1446 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, kovo 5 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, Cicero, IL, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė sesuo ir brolis su šeimomis bei kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/ Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345.

Tauriam lietuviui, laisvės kovų vadovui i

A.†A.

Plk. prof. dr. JUOZUI VĖBRAI

mirus, jo žmoną, mūsų mielą draugę dr. GENOVAITE, dukrą VAIVĄ su šeima, svainę LIJOLĘ ŽIDONYTĘ ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

Irena Alantienė su šeima
Vlada Žemliauskienė su šeima

MYLIMAI MOTINAI

Lietuvoje mirus, dukrai EUGENIJAI BUDELSKIE-NEI su šeima reiškiamas nuosirdžiai užjaučiame.

Lietuvių Bendruomenės Melrose Parko Apylinkė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Lietuvos Vaikų Viltis“ šiuo metu Čikagoje globoja šešis Lietuvos vaikus, sergančius įvairiom ortopedinėmis ligomis. „Lietuvos Vaikų Viltis“ Los Angeles skyrius globoja vieną vaiką. Į Čikagą kovo 8 d. atvyksta dar vienas vaikas, o iki balandžio mėn. galo, Čikagoje globojamų vaikų grupę sudarys vienuolika vaikų. Vaikus veltui gydo Čikagos ir Los Angeles Shriners ligoninės.

„Panevėžio partizanai“ – 1945-1950 metų laikotarpio nuotraukų paroda, vykstanti Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte, pratęsiamą iki kovo 13 dienos. Visi kviečiami aplankyti šio tragiško mūsų tautai istorinio laikotarpio parodą ir prisiminti pagerbti už Lietuvos laisvę kovojusius partizanus.

Kovo 21-23 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Gavėnios susikauptimo dienas-rekolekcijas praves kun. Rimas Gudelis iš Lietuvos. Jis tuo metu viešės Čikagoje.

Prof. Paulius Rabikauskis, kaip praneša Lietuvos Katalikų Mokslo Akademija, kurios pirmininkas yra prof. kun. A. Liuias, paskirta 1,500 dol. premija už knygą apie šv. Kazimierą. Premijos mectenas yra prelatas Juozas Prunskis.

Padarėme klaidą! Antradienio laidoje paskelbtai, kad „Draugo“ koncertas bus kovo 26 d. Tikrai ne! Koncertas vyks kovo 20 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Programą atliks „Dainavos“ ansamblis ir sol. Birutė Vizgirdienė. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti į šį skambų koncertą, na, žinoma, tuo būdu paremiant mūsų dienraštį.

Daug metų Lietuvių Dantų gydytojų sąjunga pirmąjį sekmadienį po Kaziuko mugės ruošdavo pasivašininimo cepelinų pietus, kurie vykdavo Tautiniuose namuose. Kadangi Tautiniai namai jau išslydo iš lietuvių rankų, šiemetiniai cepelinų pietūs ruošiami Jaunimo centro mažojoje salėje sekmadienį, kovo 13 d., 2 val. p.p.

x „Pilenų“ operos spektaklio, kuris bus balandžio 17 d., 3 val. popiet, Morton mokyklos salėje, bilietai jau gausiami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st. St., Chicago, IL 60629. Telefonas (312) 471-1424. Bilietų kainos 35, 25, 20 ir 12 dol. Vaznelių – Gifts International krautuvė atidaryta tik antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Bilietus galima užsisakyti ir paštu, tik reikia pasiųsti atitinkamai sumai čekį: Lithuanian Opera Co., Inc. (sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2636 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Čikagos skautiški vienetai: Aušros Vartų, Kernavės, Lituanicos, Nerijos tuntai, Akademis Skautų Sąjūdis, Čikagos Skautininkų draugovė ir visi kiti skautai, maloniai kviečia Čikagos bei apylinkių visuomenę atsilankyti į Kaziuko mugės atidarymą, kuris įvyks kovo 6 d., sekmadienį, 10:15 val. r. Jaunimo centre. Jau iki šiol visi žinome, kad Kaziuko mugės yra labai populiarios – gera proga sutikti pažįstamus, net ir tuos, kurių neteko matyti keletą metų; taip pat gera proga pasivašinti, nusipirkti idomių rankdarbių ir, žinoma, paremti prasmingą lietuvių skautų veiklą.

Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke, Gavėnios metu Kryžiaus keliai lietuvių kalba yra kiekvieną penktadienį, 3:30 val. p.p.

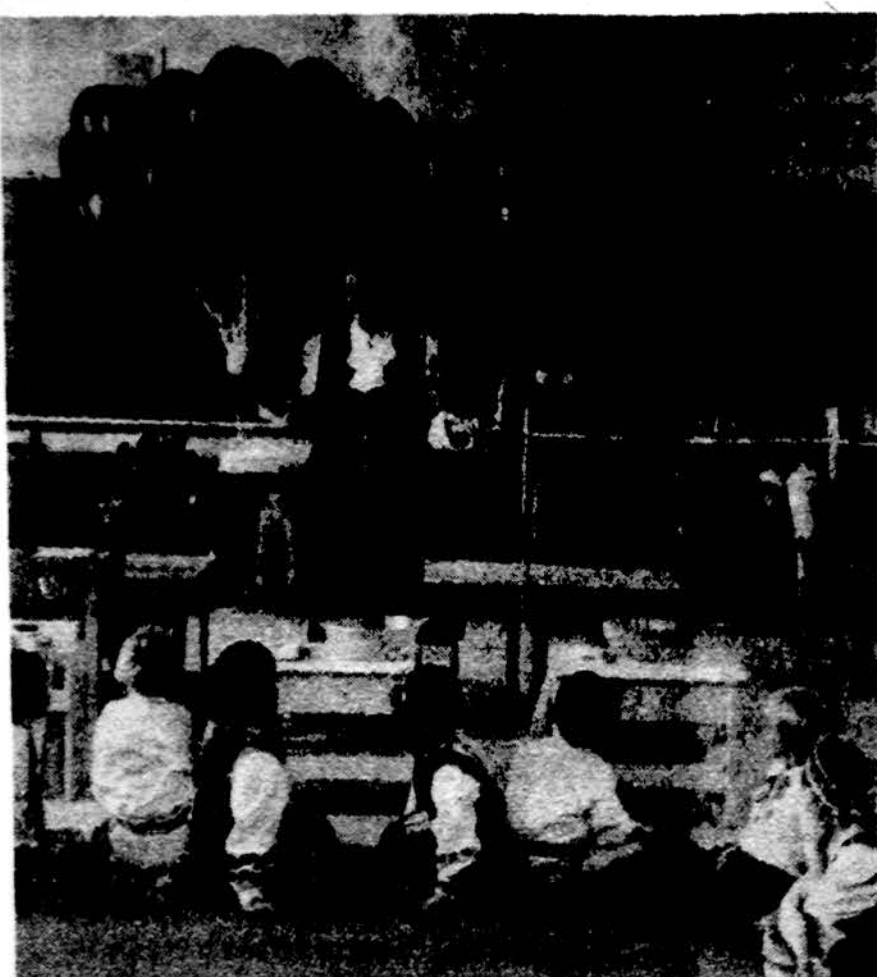
Čikagos lietuvių teatras „Vaidilutė“ dar kartą žada parodyti pasisekusį spektaklį – P. Vaičiūno melodramą „Nuodėmė Angėlą“, kurio premjera įvyko pernai spalio 31 d. Jaunimo centre. Jo pakartojimas bus kovo 26 d., 5 val. vak. irgi Jaunimo centro did. salėje. Anksčiau buvo skelbta kovo 27 d. data yra pakeista, nes tą dieną rengiami keli religiniai koncertai dviejose lietuvių parapijose.

Genė Mikienė, „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelio narė, Lemonto mokyklose pravedė drabužių ir žaislų vaju vargstantiems Lietuvos vaikams. Šį vaju „Lemont Reporter“ laikraštįje (vasario 16 d.) aprašė korespondentė Nancy Uznanski ir citavo Lemont-Bromberek Combined School District 113 direktorių Tom Reiter, kuris buvo paskelbęs vasario 14-tosios d. savaitės humanitarinės pagalbos Lietuvos vaikams savaitę. „Saulutė“ taip pat yra dėkinga Oakwood mokyklos vedėjui dr. Ralph Wilheit, per kurį prasidėjo Genės Mikienės labdaringas darbas Lietuvos našlaičiams.

Kovo 11 d. Nepriklausomybės atstatymas bus paminėtas su Naujos kartos lietuvių dailininkų parodos atidarymu, kuris įvyks penktadienį, kovo 11 d., 7 val. v. Čiurlionio galerijoje.

x Planuokite iš anksto dalyvauti šaunioje madų parodoje „Skambėk, pavasari!“ ir paremkite lietuvių Montessori mokyklėles – Žiburėlį ir Vaikų namelius. Paroda įvyks kovo 13 d., 12 val. p.p. Lexington House. Bilietus (30 dol. asmeniui) galima užsisakyti pas V. Slapšienę (Žiburėlis), tel. 708-968-3057 ir J. Zukauskienę (Vaikų nameliai), tel. 708-771-8617. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)



Lietuvių fondo atstovė Alė Steponavičienė aplankė Žiburėlio mokyklėles Lemonte vaikūčius ir visus apdovanojo trispalviais balionais.

Nuotr. Jūratės Fischer

KUN. V. RIMŠELIS PASKIRTAS „DRAUGO“ MODERATORIUM

Pereitą savaitę Marijonų vienuolijos Šv. Kazimiero provincijos taryba, vadovaujant Tėvijai Provincinui Donaldui Petraičiui, turėjo metinį susirinkimą Thompson CT, prie Marijanapolio mokyklos, vienuolyno patalpose. Taryba priėmė visų provincijos namų ir įstaigų metines apyskaitas ir aptarė jų veiklos, apaštalavimo bei pastoriacijos klausimus ir rūpesčius. Daug laiko buvo skirta spaudos apaštalavimo reikalams, „Draugo“ dienraščiui, ypač jo ir visos marijonų spaudos administra-

vimui. Marijonų vienuolijai labai svarbūs yra spaudos ekonominiai klausimai ir nuolatinės nesėkmės, juos taip su tvarkyti, kad visa spauda su dienraščiu „Draugo“ atsistotų ant savo pačios tvirtų pagrindų. Provincijos Taryba paskyrė kun. Viktorą Rimšeli, „Draugo“ ir visos spaudos moderatorium. Taigi jo priežiūrai yra pavesta visi darbininkai ir jų darbai. Atseit, kun. V. Rimšelis, būdamas vienuoliniu namo vyresniuoju, turi turėti nuolatinį ryšį su „Draugo“ reikalais.

KONCERTAS ALICE STEPHENS PRISIMINIMUI

Alice Stephens pagerbti ir prisiminti Vokalinų studijų diplomą Cleveland Music Institute. Laimėtoja premija solistė panaudos tolimesniam balso lavinimui. Premijos dydis – 1,000 dol.

Koncerte dalyvaus ir pasižymėjęs solistas, bosas-baritonas Arnoldas Voketaitis, kuris atliks tris Mozarto duetus su sol. Virginija Bruožis. A. Voketaitis yra gerai žinomas Amerikoje ir kituose kraštuose. Jis 17 metų dainavo Čikagos Lyric Operoje, koncertavo su orkestrais ir turėjo solo koncertus Amerikoje, Meksikoje ir kitur.

Stipendijų fondo konkursas įvyko 1993 m. rugsėjo 11 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje su labai gerais rezultatais. Dar buvo išskirtinai pažymėti konkurso dalyviai Rūta Pakštaitė ir Algimantas Barniškis. Alice Stephens Vokalinių stipendijų fondo komiteta sudaro buvusieji jos studentai/choro nariai. Pirmininkauja Genovaitė Mačytė-Giedraitienė ir Lucyna Migala. Komiteto nariai yra: Marytė Banky, Jonė Bobinienė, Regina Endriukaitis, Alvinas Giedraitienė, Joana Krutulienė, Aldona Olis, ses.

x A. A. Kostui Lukošui Toronte mirus, jo draugai E. Baltrušaitienė, G. Dziurvonienė ir I. Smiliuškiene vietoje gėlių paaukojo \$34 „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui. „Saulutė“ dėkoja už auką ir reiškia užuojautą artimiesiems. (sk)

x Nepaprastas geradaris, kuris prašė jo vardo ir pavardės neskelbti, Lietuvos našlaičiams remti, per „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetą atsiuntė \$5000.00. Už šią nepaprastai didelę auką komitetas aukotojui Lietuvos našlaičių vardu, nuosirdžiai dėkoja. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Polikaitis Accounting & Tax Service pildo pajamų ir kitų įvairių mokesčių formas. Reikalui esant, atvyksta į namus. Kreiptis: Raymond C. Polikaitis, Accountant, tel. 708-597-9454 arba 708-371-2184. (sk)

x Už a.a. Antaną Butkevičių, keturių savaitių mirties sukaktį, šv. Mišios-bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5600 S. Claremont, šeštadienį, kovo 5 d. 9:30 val. ryto. (sk)

Terese Papšytė, Helen Rosinski, Christine Saliga-Sullivan ir Eleonora Zapolienė. Komitetui dar priklauso Genovaitė Mažienė ir Josephine Miller. Vertinimo komisiją Stipendijų fondo konkurse sudarė: Marilyn Bykowski, Antanas Giedraitis, Joana Krutulienė, Lucyna Migala, ses. Teresė Papšytė, Leonardas J. Šimutis ir Alvydas Vasaitis.

Alice Stephens buvo dainininkė, dramatinis sopranas, chorvedė ir muzikos pedagogė. Ji baigė Hartford Muzikos konservatoriją ir American Konservatoriją Čikagoje. Su „Pirmyn“ chorą 1938 metais lankėsi Lietuvoje ir dalyvavo 26 koncertuose. Ji įsteigė savo dainavimo studiją 1930 metais, vėliau (1940 m.) suorganizavo Alice Stephens moterų chorą ir jam visą laiką vadovavo, propagodama lietuvišką muziką. Choras rengdavo koncertus Kimball salėje, 8th St. teatre, Civic teatre, Orchestra Hall ir kitose vietose, ne tik Čikagoje, bet ir Amerikos/Kanados didmiesčiuose. Šiuose koncertuose ji visuomenei pristatė žymių mūsų solistus: Anna Kaskas, Polyną Stošką, Z. Griškaitę, Rapolą Jušką, Ipolitą Nauragį, Algirdą Brazilį, Stasį Baranuską (Barą), Arnoldą Voketaitį. Keletą metų choras dainavo su Grant Park simfoniniu orkestru ir daugelį kartų per radiją bei televiziją. Choras yra įdainavęs kelias plokšteles. Alice Stephens buvo ilgametė Marijos aukšt. mokyklos choro vadovė ir dainavimo mokytoja. Prieš mirtį keletą metų vadovavo lenkių moterų ir mergaičių chorui Lirai.



Muz. Alice Stephens.

Šiame koncerte kovo 13 d. dalyvaus ir Alice Stephens Singers choro nariai, kurie atliks keletą dainų su sol. Alvinu Giedraitine ir Genevieve Mačytė-Giedraitiene. Koncerte dalyvaus ir Lira Singers. Alice Stephens kartu su Lucyna Migala įsteigė šį chorą ir jam dirigavo 15 metų. Koncerto pianistas Kimberly Schmidt atliks Šopeno ir Čiurlionio kūrinius. Jis baigęs Eastman muzikos mokyklą ir Royal muzikos kolegiją Londone, šiuo metu yra North Park kolegijos fakulteto narys. Pianistas Schmidt akompanuos taip pat solistas ir chorams.

Leonardas J. Šimutis



Trys Čikagos Lietuvių operos šulai (iš kairės): Jonas Vaznelis, muz. Alvydas Vasaitis ir Algirdas Brazilis net ir smagiame pobūvyje diskutuoja „Pilenų“ operos premjerą, kuri įvyks balandžio 27 d. Morton aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

Nuotr. Jono Tamulaitis

NEPAPRASTOS DOVANOS DRAUGO FONDUI

Romas Pukštytis, žinomas kaip patikimos Transpak siuntinių siuntimo agentūros vedėjas, Draugo fondui paskyrė 10 vertingų dovanų, kurias gali laimėti asmenys, įstoje į fondą nariu tarp vasario 16 ir kovo 31 dienos. Kadangi šis R. Pukščio sumanymas skatinti žmones stoti nariais į Draugo fondą yra visai kitoniškai, pasidarė idomu, kaip toks sumanymas gimė. R. Pukštytis maloniai sutiko paaiškinti.

– Pirmiausia norėjau tapti „Draugo“ rėmėju. Tai ir viskas. Paskaitęs kelis straipsnius apie fondą ir pamatęs, kad 1 mil. surinkti reikėtų 5,000 narių su 200 dol. įnašu, supratau, kad čia nebus lengva. Be abejo, bus tokių, kurie aukos didesnę sumą, bet vis tiek, imant domėn, kiek lietuviška visuomenė bombarduojama aukų prašymais, yra normalu, jog aukojimo jausmas ilgai neišsimena. Tuomet savęs paklausiau: kas svarbiau, ar dienraščio gyvavimas, ar kiti aukų reikalaujantys tikslai – čia ir Lietuvoje? Žinau, visiems reikia, BET „Draugo“ gyvastis pati svarbiausia. Kodėl? O kur kitur taip efektingai kitos organizacijos gali skelbti lietuviškoje visuomenėje, dėstyti savo kilnius labdaros tikslus? Kai nebus „Draugo“, nebus, arba žymiai sumažės, ir draugų skaičius visoms organizacijoms. Todėl ir aš siūlau joms visoms – šalpos ir nešalpos – prisidėti prie šio vairo.

Antrąją atsakymo pusę galima dar padalinti į dvi dalis: viena, tai visai naujo pobūdžio reklama Transpak agentūrai; antra, tai mano asmeniškas noras sukelti truputį žiežirbų ir pagyvinti visą Draugo fondo aukų rinkimo procesą.

– Papasakokite kiek apie savo Transpak agentūrą.

– Ši darba pradėjau dirbti vienas 1987 m. Antroji firmos darbuotoja buvo Janina Rupeikienė, po to įsijungė sūnus Audrius. Stengiamės gerinti visus veiklos aspektus. Tobulinamės ištais. Mes visuomet tikrinam ir tiriam, bet kokį nesklaidumą ar pasitaikančią klaidą ir mokomės iš patirties. Technologiskai esam pasirodę, panašiai kaip Federal Express arba UPS. Jau kuris laikas kiekvienas siuntinys turi „kodą“. Kraunant į talpintuvą, kiekvienos dėžės duomenys yra patikrinami ir registruojami. Talpintuvuose sudėti tik mūsų firmos siuntiniai, nesidalinant su jokia kita organizacija ar agentūra. Talpintuvai atvyksta į Vilnių. Iškraunant visos mūsų dėžės su „kodais“ yra vėl registruojamos specialiu instrumentu, o duomenys palyginami su Čikaga. Tokiu būdu žinome, ar viskas gerai atitinka. Kompiuterinei technikai vadovauja Rimvydas Blistras, prieš porą metų atvykęs iš Lietuvos. Jis ne tik paruošė visas programas, palaikant kompiuterinius ryšius su Vilniaus įstaiga, bet reguliariai juos tvarko, pagal kintančius poreikius.

Vilniuje įstaiga vadovauja mano brolis Aleksas, o visi pagrindiniai darbuotojai yra baigę Kauno Politechnikos institutą. Galiausiai, kad Vilniuje mūsų įstaigos veikla yra patikimose rankose.

– Ar turite savo padalinių kitose vietovėse, ar dirbate tik iš Čikagos?

– Turime savo atstovus Detrote, Clevelande, Hartforde, New Yorke ir St. Petersburg. Lemonte mūsų skyrius veikia 3 dienas kiekvieną savaitę. Be to, reguliariai važiuojame į Elizabeth Port, NJ ir į kitas vietas, pagal reikalą. (Pvz., į Vašingtoną, pervežant Lietuvos ambasados archyvo).

Savo klientų tarpe turime daug antrosios ir trečiosios kartos lietuvių ateivių. Idomu pasakyti, kad mūsų įstaiga Vilniuje turi geresnes patalpas, kaip Čikagoje.

– Siuntinių siuntimo įstaigą yra gan daug. Kai kurios greitai išdygsta ir dar greitai pranyksta. Kaip siuntėjas gali susigaudyti, kuri įstaiga patikima ir savo pažadus išpildys? Ką patartumėte būsimiems siuntėjams, jeigu jie ateina į naują agentūrą? Kaip žinote, kai kurios agentūros skelbiasi ir „Drauge“, bet mes jų patikimumo nustatyti negalime, nes tai apmokami skelbimai.



Romas Pukštytis.

– Kai kurios užsidariusios firmos padarė daug žalos siuntėjams. Net pereitą rudenį atidarytos dvi naujos, o viena jų spėjo užsidaryti. Vadinasi, dabar jau galime mokytis iš patirties.

Nemažai nukentėjusių kreipėsi į mus, klausdami, ar mes ką žinome apie tas užsidariusias įstaigas ir jų savininkus. Tai kurio gaudymas naktį... Suprantama, kad pačioje pradžioje, prieš dvejus ar trejus metus, pradėjo sparčiai steigis ir skelbtis naujos agentūros, o žmonėms buvo neįmanoma atskirti pelus nuo grūdų. Bet dabar tokių klaidų nesunku išvengti. Kaip dr. Adomavičius vis sako – „reikia vartoti sveiką lietuvišką protą“. Šiuo metu Čikagoje veikiančių firmų skaičius yra mažesnis, negu jau užsidariusių. O tai pravartu žinoti visiems, kurie siunčia ar dar siųs siuntinius į Lietuvą. Trys įstaigos užsadarė grynai dėl nesugebėjimo prisitaikyti prie naujos siuntimo metodikos ir klientų poreikių patenkinimo. Šios trys neturi nieko bendra su kriminalinėm intencijom.

Dabar grįžkime prie to sveiko lietuviško protavimo ir susidarykime keletą nekomplikuotų klausimų. Pvz., kaip ilgai agentūra veikia? Kaip dažnai siunčia talpintuvus? Ar gali pasakyti, kada bus išsiųstas artimiausias talpintuvų, ar tik išsiskubins? Ar įstaigoje matyti koks judėjimas? Kokia įstaigos aplinka, t.y., tarnautojų skaičius, kiek kompiuterių, telefonų ir pan.? Ar įstaiga turi savo skyrių Lietuvoje, kur jūsus giminės galėtų užėti arba telefonu pasiteirauti apie siuntinį? O gal tą įstaigą slepia, nes tokios iš viso neturi ir tik neoficialiai iš garų dirba. Ar įstaiga turi savo atstovus kituose miestuose Amerikoje? Kaip dažnai skelbiasi spaudoje?

Į šiuos klausimus atsakymai padės apsispręsti, ar ši agentūra rimta, ar galės išsilaikyti, ar verta savo siuntinių rizikuoti. Taigi, kaip matote, galima nesunkiai išvengti nuostolių, ner-vo gadinimo ir energijos eikvojimo beviltiškai ieškant besislapstančių kaltininkų.

Linkiu Draugo fondui stiprėti ir augti. Ir aš pats stoju – į Transpak vardu – į fondą, žinoma, dovanų traukime nedalyvausiu dėl visiems turbūt suprantamų priežasčių...

A. P.

• Stokime į „Draugo“ fondą – padovanokime savo dienraščiui ateitį!

Auką steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvišbės laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.